

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Cluj), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
218. szám
Szeptember 23. **Vasárnap**

Energikus intézkedések az ország kedvezőtlen egészségügyi helyzetének megjavítására Tatarescu szerint a kormány szilárdan áll a helyén

(BUKAREST.) Tegnap a prefektusok értekezletre gyűltek össze a belügyminisztérium helyiségében. Itt Costinescu egészségügyi miniszter foglalkozott nagyobb beszédében az ország kedvezőtlen egészségügyi helyzetével. Felhívta a prefektusokat, hogy minden megyében energikus intézkedésekkel gondoskodjanak a közegészségügyi helyzet feljavításáról. Egyben közölte velük, hogy kétszáz új körorvosi állást rendszeresít. Az értekezletet ezután félbeszakították és a miniszterianács lezajlása után ma folytatni fogják. A tegnapi kintűzött minisztertanácsot ugyanis reggel 9 órai kezdettel Tatarescu miniszterelnök elnöke mellett tartották meg, amikor is folytatták az állami közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó törvény dekretumok alkalmazásával kapcsolatos intézkedések megbeszélését.

Uj import-rendszer készül

A kormány a negyedik évnegyedre a behozatal tekintetében új rendszert fog vezetni. Ezért szeptember 24-től október elsejéig az import bizottság behozatali kéréseit vagy reklamációkat egyáltalán nem fogad el. A kormánynak ezzel az intézkedéssel az volt a célja, hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre a szükséges előkészítő munkálatok megejtésére.

Uj Gyulafehérvár előtt

Maniuhoz közelálló körökből közlik, hogy a gyulafehérvári elhalasztott gyűlést október hónap első felében feltétlenül megtartják. Maniu ez alkalommal válaszolni fog Tatarescunak Targu-Juban mondott beszédére. A nemzeti parasztpárt ifjúsági köre egyébként tegnap újabb ülést tartott, amelyen Eugen Traicu beszélt az alkotmánykérdésről. Az ülésen jelen voltak Maniu és Mihalache is.

Szó sincs válságról

(BUKAREST.) Már hetek óta szállingóznak hírek a kormány átszervezésével kapcsolatban. A kormányhoz közelálló körök újra meg újra megcáfolják ezeket a híreket, amelyek azonban, hol ilyen, hol

olyan formában mindig felbukkan-
tak. A napokban megint szárnyra
kelt egy ilyen hír. Ezt azután maga
Tatarescu miniszterelnök cáfolta

meg tegnap. Tatarescu ugyanis teg-
nap a délutáni órákban királyi ki-
hallgatáson volt. A sajtó képviselői
audiencia után körülvették a mi-

niszterelnököt és különböző kérdé-
seket intéztek hozzá, aki a követ-
kezőket jelentette ki:

— Semmi különösebb jelentősé-
get nem szabad annak tulajdoni-
tani, hogy királyi kihallgatásra je-
lentkeztem. Egyszerűen folyó ügyek-
ről referáltam őfelségének. Sajnos,
a kávéházi politikusok nem nyug-
hatnak. Hisztérikusan terjesztik rém-
híreiket. Ki kell jelentenem, hogy a
kormány biztosabban áll a helyén,
mint valaha. Nem is távoznék ad-
dig, amíg munkánkat el nem vé-
gezzük.

Remoloueux francia pénzügyminiszter:

„Csak az aranyalap mentheti meg a világot a gazdasági pusztulástól

Lengyelország későbbi időpontra halasztja a kisebbségellenes javaslatának tárgyalását

GENF.) A svájci—francia kamara
ötvenéves fennállásának évforduló-
jához Remoloueux francia kereske-
delmi miniszter nagy beszédet mon-
dott, amelyen a világ gazdasági hely-
zettel foglalkozott. A miniszter kijel-
entette, hogy Franciaország súlyos
költségvetési nehézségekkel küzdött,
de nehézségei mindinkább szűnni kez-
denek, miután a kormány a leghatá-
rozottabban kitart az aranyalap mel-
lett. Szerinte csak az aranyalapon
való megmaradás mentheti meg gaz-
daságilag a világot. Szükség is volna
arra, hogy az aranyalap mellett ki-
tartó államok gazdasági blokkot al-
kossanak, mert így sokkal könnyeb-
ben lábalnak át a gazdasági válsá-
got, mint az aranyalapról letért or-
szágok. Az aranyalapon blokkba
való tömörülése az országoknak
egészséges pénzügyi és normális gaz-
dasági helyzetet teremtené a vilá-
világon s lehetővé tenné az agrár és
ipari termékek megfelelő módon va-
ló értékesítését és az államokat ki-
mentené a ma mindjobban fenyegető
gazdasági csődtől.

HULLÁMVERÉS BECK JA- VASLATA KORÜL

(GENF.) Beck lengyel külügymi-
niszter bejelentése a kisebbségi jogvé-
delem ügyében még mindig nagy hullá-
mokat kavart. Tegnap a Népszö-
vetség politikai bizottságának ülésén
az angol, olasz és francia delegátu-
sok felszólalása után, akik elutasító

álláspontra helyezkedtek Beck ja-
vaslatával szemben, Lengyelország
delegátusa kért szót és bejelentette,
hogy engedve az elnök kérésének,
nem kér szavazást Beck javaslatára
vonatkozólag.

Az első hírek ezt az állásfoglalást
tévesen úgy magyarázták, hogy Len-
gyelország egyszersmindkorra visz-
szavonta volna javaslatát. Holott
ezzel ellentétben az igazság az, hogy
a lengyel kormány fentartja állás-
pontját, csak pillanatnyilag nem kért
szavazást az ügyben. Lengyelország

fentartja magának a jogot, hogy ked-
vezőbb időben ismét napirendre tűz-
hesse a fontos kérdést.

A MAGYAR KISEBBSÉGEK VÉDELME

Érdekes javaslatot tett Eckhardt
Tibor, Magyarország népszövetségi
fődelegátusa is a magyar kisebbsé-
gek ügyében. Eckhardt előterjesztést
tett a Népszövetség illetékes tanácsá-
nak, hogy foglalkozzon intenzíven
a magyar népkisebbségek ügyével.
A politikai bizottság ezt a javasla-
tot elfogadta.

Albisor hadbírósaági jegyző a katonai bíróság előtt

(BUKAREST.) A hadbíróság fe-
gyelmi bizottsága előtt ma vette kez-
detét az Albisor hadbírósaági jegyző
elleni eljárás. Albisor tudvalevően a
Skoda-féle ügyben a Zeletzkeyvel fel-
vett jegyzőkönyvek megamisításá-
val vádolta meg feletteseit. A tárgya-
lás iránt igen nagy az érdeklődés.

A Skoda-bizottság, amely munká-
ját folytatja, egyébként elhatározta,
hogy a jegyzőkönyv állítólagos meg-
amisítása ügyében kihallgatja mind-
azokat a tiszteket, akik ebben az

ügyben valamilyen formában érde-
kelve voltak. A bizottság tegnap dél-
utáni ülésén Amza tábornokot hall-
gatta ki, aki a szerződési árak felől
tett vallomást. Majd Radeanu tá-
bornok kihallgatása következett. A
tábornok kijelentette, hogy a Resi-
ca Műveket át lehetne ágyu- és lö-
szergyárrá alakítani, csak nagyará-
nyu beruházásra van szükség. Szerin-
te igen fontos volna, hogy a belföldi
munició és fegyvergyárak lássák el
az országot.

TEKE-SPORT

Jára község Express csapata jelent: propaganda mérkőzését NTK (Aiud) Bohém osztályával vasárnap 16 játékkal, 177:133 arányban nyert a járai pályán. Bohém szervezési alakulat. — Transilvania-UEC (Cluj), 14 játékos: 151:149. Oituz—Remény barátságos, 211:184 arányban nyert 14 játékkal, Weisz-pályán. — Tekéző naptár. Vasárnap: Reggel megy Solid (Cluj) az NTK csapatához Nagyenyedre. Record Gyaluból Tordára az ottani Testvériség és TTT csapatokkal. Dél előtt 9 órától Sport körmérkőzése a Matador-pályán, Metor, Oituz, Posta, Török és Iris csapatokkal. Délután 4 órakor Újny-pályán barátságos UEC és Iris között. 5 órakor KAC—Fulgerul (Bonchida) Kovács-pálya. 7 órakor UEC—Fulgerul (Bonchida) Uzina-pálya. Este 8 órakor Familia—Sparta barátságos, a Szabó-pályán. — Dr. Schabel, az országos Comité tagja elismerését fejezte ki Mórincz ügyv. elnöknek a 100-ik csapatnak a megalakulása alkalmából és további támogatását ígérte a szövetség szép fejlődéséhez. — A KAC tekéző szakosztályának új tisztikara: Elnök Boros Vilmos, alelnök Soltész Tamás, titkár Nagy Zoltán, csapatkapitány Lőrinczy Zoltán, pénztáros Báza György, ellenőrök Schulz Ferenc és Demeter István. A csapat játékhelye Kovács-pálya, csütörtöki napon.

— MEGRENDÍTŐ SZERENCSELTENSÉG HORGÁSZÁS KOZBEN. Borzalmas módon vesztette el három gyermekét a dijoni autótulajdonos. A francia város közelében a folyó partján horgászni akart az autótulajdonos és gépkocsiján magával vitte 12 éves kisleányát valamint három és öt éves kislányait is. Amikor a gépkocsi a folyó partjára érkezett, ismeretlen okból belezuhan a folyóba a három gyermekkel együtt, akik, mielőtt az apa utánuk vethette volna magát és kimenthette volna őket, menthetlenül odavesztek. A megrendítő szerencsétlenség nagy megdöbbenést váltott ki a francia városban.

Vitamin „Dermaroma” kórházakban, szanatoriumokban a legjobb eredménnyel kipróbált kenőcs, bőséges tiszta vitamin tartalmánál fogva a rheumatizmust, köszvényt, ischiast, csontizom és ízületi megbetegedést gyorsan megszünteti. — 1 doboz ára 40, 60 és 140 Lei nagyság szerint. Kapható az összes gyógyszertárakban. — Főlerakat és a postai szétküldés az „Apostol” gyógyszertárban (vol. dr. Széki patika) Cluj, Str. Baritiu és C. Reg. Ferd. sarok.

Agyonlőtte egy lengyel főhadnagy kedvesét, egy tisztársa feleségét és azután öngyilkoságot követett el

(VARSO.) A zamosti 9. gyalogezred laktanyában tegnap véres szerelmi dráma játszódott le. Sztancovski főhadnagy agyonlőtte kedvesét Clundovski főhadnagy feleségét és azután önmaga ellen fordította a fegyvert és magát lőtte agyon. Clundovski főhadnagy, amikor értesült a megdö-

bentő szerelmi drámáról, hasonlóképpen öngyilkos akart lenni, revolverével halántékán akarta magát löni.

Tetteben azonban egy kapitány megakadályozta. Dullakodás közben Clundovski fegyvere elsült és a kapitányt súlyosan megsebesítette.

Jugoszláviában meg akarják adóztatni a gyermektelen asszonyokat

(BELGRÁD.) A jugoszláviai orvosok a napokban tartották nagy kongresszusukat, amelyben az egyik kiüldött azt az egészen eredeti és óriási meglepetést keltő javaslatot terjesztette elő, hogy a kormány vezessen be egy új adóemet és pedig azokra a férjes asszonyokra nézve, akiknek nincsen gyermekük.

A határozati javaslat előterjesztése igen élénk vitát provokált az orvosok összejövetelén, akik közül szá-

mosan azt az álláspontot foglalták el, hogy egy ilyen adónemnek a bevezetése nem lenne igazságos, mert hiszen igen sok esetben az asszonyt nem is lehet jogilag felelőssé tenni de erkölcsi vagy más szempontokból sem a gyermektelenségéért.

A kongresszus végül is úgy határozott, hogy a javaslatot a kormány elé terjeszti ugyan, de azt nem teszi egyhangulag a magáévá.

Komoly gyógyszernek bizonyult a Vitamin-Dermaroma

Nemrégiben hirt adtunk arról, — hogy egyik cluji gyógyszertár vegykísérletei alapján, olyan összeállítású, vitamindus tartalmu kenőcsöt hozott forgalomba, mely kétféle változatban, nagyszerű eredménnyel szünteti és gyógyítja a rheumás, hüléses csont és izom fájdalmakat, illetőleg egy ezüst preparatum hozzáadásával kitűnő epitelizáló, sebgyógyító és gennyhúzó hatással van.

A jeles cluji orvosprofesszorok és magánorvosok által is kipróbált és úgy az egyetemi klinikákon, valamint magánszanatóriumokban is hosszú és minden egyes esetben a kezelő orvos teljes meglepedésére szolgáló kísérletezések után, a „Vitamin Dermaroma” kenőcsről, ismételt

nagyon kedvező eredményekről számolhatunk be.

Mindenekelőtt annak az örömteljes meglepedésnek kell kifejezést adnunk, hogy a gyógyszert előállítója, a vitaminos anyagok értékéhez mérten is, olyan humánus áron hozta forgalomba, hogy lehetővé tette annak megvásárlását és a betegség kínzó érzéseitől való megszabadulást. Ennek tudható be a közelmúltban érkezett gyakori megrendelések is és mindenünnen küldött hálanyilatkozatok és köszönőlevelek. A „Vitamin Dermaroma” szerencsés összetételért tudományos körök is a legnagyobb elismeréssel vannak és az egészségügyi miniszter legfelsőbb egészségügyi bizottsága is akadály nélkül engedélyezte.

Féllábára kicsit biccent, de mégis a világ egyik legszebb leánya György angol királyi herceg menyasszonya: Marina görög hercegnő

(LONDON.) Marina görög hercegnő György angol királyfi menyasszonya, akinek közeli házasságáról a világsajtó olyan sokat írt, a világ egyik legszebb leánya, aki ezenkívül sendkívül képzett is. Annak ellenére, hogy kitűnő tudományos nevelést kapott, elsőrangú háziasszony. Hat nyelven tökéletesen beszél, még pedig olyan jól, hogy szóban és írásban egyformán precízen írja ezeket a nyelveket. A hercegnő házasságára a legjellemzőbb, hogy a toalettjeit mindig maga szokta készíteni, hasonlóképpen a legtöbb házimunkát is maga végzi el, még pedig kifogástalanul. Különben nagyon takarékos természet.

természet.

A hercegnőt egészen kicsi korában dajkája véletlenül kiejtette a kezéből és ekkor Marina hercegnő elég súlyos sérüléseket szenvedett, aminek következtében szervezete a szokottnál lassabban is fejlődött és sokáig gyöngélkedett.

Az esés folytán szerzett sérülései miatt ballába küssé meg is rövidült.

hercegnőnek ezt a kisértő biccenését nem igen lehet észrevenni, mert ballában olyan speciális sarku cipőt hord, amely ezt a lábrövidülést szinte teljesen eltünteti.

A hercegnő kis testi hibája ellen-

ZENITH ÓRA ÉS ÉKSZERHÁZ

Szenzációs olcsó áraival máris megnyerte a közönség bizalmát. Óra és ékszer javításokban speciális a Aranybevéltás legmagasabb áron. Cluj, Calea Regele Ferdinand 20.

re rendkívül graciózus külsejű és megjelenésű, gyönyörű szép nő. Nagyszerűen táncol, kitűnő vadász, elsőrangú uszó, egészen otthonos a zenében és festészetben, sőt színésznői képességekkel is rendelkezik s egy időben azzal a tervvel foglalkozott, hogy a színművésznői pályára lép, s szülei alig tudták ettől az elhatározástól eltéríteni.

A hercegnő a színház iránti szeretetét azonban változatlanul megtartotta és az udvari előadásokon mindig hűségesen megjelenik. Több egészen zártkörű udvari előadáson, amelyen a királyi család tagjain és hozzátartozóin kívül csak az udvar legbizalmasabb hívei vettek részt maga is fellépett és völgegyének kijelentette, hogy az angol királyi udvarban is szívesen áll ilyen értelemben majd „rendelkezésre.”

A hercegnő eljegyzése alkalmából rengeteg ékszert és ajándékot kapott. Ezek között szerepel egy a Romanov cári család kincstárából származó hatalmas értékű gyöngysor, amellyel eljegyzési ajándék gyanánt az édesanyja lepte meg.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, szeptember 25.

Bukarest. 12: Rádiózenekar. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Jazz zene. 26.15: Lemezek. 21: Rádiózenekar. 22.40: Helta Aida Wagner-dalokat és áriákat énekel rádiózenekar kísérete mellett. 22.40: Rádiózenekar.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. 12.30: Untárius istentisztelet a Kohári-uccai templomból. 13.30: Operaház zenekara. 15: Szédő Miklós magyar nótákat énekel cigányzene kísérettel. 16: „Virág a portán, virág az uccán”. Előadás. 16.45: „Somogyi bokréta”. Néprajzi közvetítés Kaposvárról. 17.35: Ruténföld. Előadás. 18: A Ferencváros—Hungária bajnoki mérkőzés második félidőjének közvetítése az MTK Hungária-utai sporttelepéről. 19: Szalonzene. 20.15: Békefi-est. 21.20: Sporteredmények. 21.40: Hangverseny. 23.10: Hírek. 23.30: Zenés részületek a Fox „Nevers, örülj, szeress” filmpolettéből. 24.05: Cigányzene közvetítése a Dunapalota szállóból.

HÉTFŐ, szeptember 24.

Bukarest. 15.45: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. — 20.15: Lemezek. 21.45: Gadiu Anna énekel. 22.15: Vendéglői zene. Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Oroszországi kisépek”. Felolvasás. 11.40: A japán kabaré, felolvasás. 13.05: Hetényi—Heidelberg—Albert—Sebő Miklós triója. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.40: Hírek. 17: Élet a sivatagban, a rádió diákfelőrája. 17.45: Hírek.

MOZI

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap: Anny és Anita. Anny Ondra legújabb és legnagyobb vigjátéka.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap utóljára két film helyéért. Földszint 20, balkon 15 lej. I. Ég a cirkusz. Világláger. Először Kolozsváron. Premierfilm. II. Kairói kaland. Operettsláger. Főszerepekben: Willy Fritsch, Renate Müller.

Vasárnap délelőtt nagy matiné.

A leg jobb olcsóbb ruhafestő-vegytisztító, a hírneves „UNIO“

Telefon 877. - Hívásra autónk házhoz megy.

Októberben tárgyalja a kolozsvári ítélőtábla az elbocsátott magyar vasutasok nagy érdeklődéssel várt közigazgatási perét

(KOLOZSVÁR.) Az állásukból kisméztett feketenyomoruságra ítelt kolozsvári magyar vasutasok, mint ismeretes, a Magyar Párt jogügyi osztályának közbenjöttével köz igazgatási per indítottak a vasut-igazgatóság ellen. A periratban arra kéri a bíróságot, hogy ítélje meg számukra az elmaradt keresményüket helyezze vissza állásukba és erkölcsi kártérítés címén fejenként napi 500 — 500 lejt ítéljen meg.

A közigazgatási per az összes elbocsátott vasutasok képviseletében dr Bartha Ignác, dr Polcz Radó, dr Péterffy Jenő, dr Hatfaludy Pál, dr János Gáspár ügyvédek nyújtották be az illetékes ítélőtáblához, amely előreláthatólag

októberben fogja tárgyalásra tűzni a nagy érdeklődéssel várt per, a amelynek kimenetele pillanatig sem lehet kétséges. Az ítélőtábla kétségtelenül meg fogja állapítani, hogy az elbocsátás jogtalanul és szabálytalanul történt.

A román nyelv nem tudása pedig fegyelmi vétséget nem képezhet, tehát jogtalan volt a vasutasok fegyelmi elállítása is.

A Magyar Párt kolozsvári tagozatának P. Unirii irodájában nap-nap után jelennek meg a kisebbségi sors tragikus martirjai és elpanaszolják, milyen rettenetes helyzetben tengődnek. Minden kereseti forrásuk kiapadt, nem iskoláztathatják gyermekeiket, nincs kitartás, maholnap darab kenyér se kerül az asztalukra. Az éhenhalás réme settenkedik körülöttük.

Sajnos, a leromlott gazdasági helyzet következtében nem tudunk segédkezni nyújtani ezeknek a megdöbbentő helyzetben tengődő magyaroknak. Nem kívácsolódtunk még eléggé egyé, hogy ilyen fájdalmas jelenségekkel szemben harcoljunk és megvédjük fajtestvéreinket a pusztulástól.

Széliegvizek a nap margójára

A CFR ragaszkodik az autóbuszjáratok saját kezelésbe vételéhez.

Vajon a karambolokhoz ott is fog ragaszkodni? Vagy ezt a konkurenciát megengedi majd magának továbbra is nagy kegyesen? — az autóbuszközlekedésnél is?

Megnyiták az iskolák.

A kisebbségi Anghelcsu közoktatásiügyi miniszter tanyolymait kénytelenek favorizálni, ahol a jelző kisebbségi családapák előnyben! Előny a tanfolyamánál — és hátrány a kisebbségi tisztviselőknél.

Pedig szó, ami szó, ezekkel a vizsgákkal nem a szegény keservesen vizsgázó kisebbségi hivatalnok vizsgázik le, — még ha el is bukik — hanem a miniszter ur, aki a „megértés”-ből kiállithatna magának egy „elégtelen” bizonyítványt.

Tudniillik a vizsgázásból elég, de a megértés hozzá „elégtelen.”

Miért hívják a Népszöveget — Népszövegetnek, mikor éppen a népek szövetségi együttérzése hiányzik belőle?

(t. g.)

Közéleti emberek arcképcsarnoka

Bakódi Antal

a kolozsvári róm. kath. főgimnázium nagyképzettségű, széleslátókörű igazgatója tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. Tanári oklevelet a budapesti és kolozsvári egyetemen szerezte. Mint gimnáziumi tanár hosszabb ideig működött Temesváron és Nagykárolyban, majd 1929-től kezdve Kolozsvárra jött és mint a róm. kath. főgimnáziumi internátus igazgatója, páratlan szívósságával, a tanulóifjúság lelkének gazdag ismeretével és atyai igazságos bánásmódjával közkezdveltségre és népszerűsége tette szert, a tanulóifjúság és a szülői körében. Az 1933—34-ik tanévtől a történelmi nevezetességű és nagy kulturális jelentőséggel bíró róm. kath. főgimnázium igazgatója, aki ebben a méltó állásában is teljesen megnyerte nemcsak a római katolikus egyház vezetőinek, közönségének és tanulóifjúságának a legnagyobb bizalmát és megelégedését, hanem az egész kisebbségi társadalom őszinte háláját is kiérdemelte.

Ami veled van emberke!

Feledékeny öregek, akik még most is fiatalok szeretnének lenni... a gyerek pedig, aki már elsodródik

(KOLOZSVÁR.) Az alábbi eset a kolozsvári New-York kávéházban játszódott le. Dráma volt, amiről mindössze ketten tudunk: a tragikus hős és én, a néma szemlélő. A szereplő egy hölgy volt, aki azonban semmit sem sejtett az egész drámából. Pedig vér is folyt. Észrevétlenül a szívéről csepegett a vér, a szemből a gyémánt könny a sziv- re. A könnyet a szem megnedvesedéséről lehetett látni. A vér csöpögését nem. Azt csak hallani lehetett. Hallani a hang csuklásában, az arc pirosságának elfehéredésében...

A mellettem levő asztalnál egy fiatalos férfi ült. Mellette egy lány, a ki valóban nagyon fiatal.

Hangosan beszélgetnek. A férfi hatásos vicceket és érdekes történeteket ad elő, amin a lány jóízűen nevet. A történetekből csak foszlányokat hallok, mert újságot olvasok. — Egyszerre odafigyelek. A beszélgetés így hangosodik mindiobban meg:

— Emlékszik Jolánka, amikor még 1914-ben kitört a világháború és...

...és most történt a dráma.

Nem hallottam, mit mondott a férfi és azután csak azt, hogy a lány újra nevetni kezd:

— Ugyan menjen már, honnan emlékezem? Hisz akkor én még csak négy esztendő voltam...

A férfi, a „fiatalos” erre szomorult és mintha elvágta volna a hangját.

— Na, de azért csak mondja tovább — szól a lány — mert nagyon érdekel.

A folytatás most már engem is komolyan érdekel. De a férfi, a „fiatalos” nem mondja tovább. Összeráncolt homlokkal meredt maga felé a márványasztalra és azt számolja gondolataiban, hogy az ördögbe telt el az idő ilyen rohamosan? Nézi a lányt, aki „akkor” négy éves volt. Hát akkor...

A férfi folytatni akarja a történetet, de nem jön ki a hang a torkán. Hangtalanul feláll, kezecskéket a lányának és eltávozik. Ebben a pillanatban az egész napja, sőt az egész élete elromlott. A kávéház ajtajából váratlanul visszafordult és a magára hagyott lány asztalához ment. Nem

tudott szabadulni, amíg meg nem mondta a lánynak:

— Bocsásson meg Jolánka, el is felejtettem, hogy maga akkor négy éves volt...

Most pedig két férfi beszélgetését hallgatom egy másik asztalnál. Meglepetve beszél az egyik:

— Képzelse kollega ur, tegnap este éppen vacsoráztunk, amikor bekopogott hozzánk a szomszéd lakó első gimnazista fia, — akit még személyesen sem ismertem — balhóna alatt kopott aktatáskával. Köszön, bemutatkozik és így szól:

— Szíveskedjenek megengedni, — hogy ma este önöknél tanuljak; a vilányt ugyanis kikapcsolták nálunk, mert édesapám nem fizette ki a villanyszámlát. Választania kellett ugyanis az Elekrika és a beiratási díjam kifizetése között és a családi határozat az utóbbit találta fontosabbnak...

Mivel az udvarias, jónevelésű gyerek indokai hatottak feleségemre és rám, eleget tettünk a fiu kérésének és beköltöztünk a szobába, — ahol száz-as körte ég és nyugodtan tanulhat. Mi pedig a konyhában aktuális és fádalmas magyar problémákról beszélgettünk. Többek között arról is szó esett, hogy milyen nehezen tud némelyik gyerek a mai világban tanulni. Pláne, ha...

— Kilenc órákor moziba mentünk — folytatta az elbeszélő. És a gyereket egyedül hagytuk a lakásban. — Tizenegy órákor, amikor hazamentünk a gyerek még szorgalmasan tanult. Mi tagadás, mi újra vacsoráztunk és a gyereket is meghívtuk. — Szégyenkezve utasította vissza meghívásunkat, azzal az ellenőrizhetetlen kifogással, hogy ő már vacsorázott, mielőtt átjött hozzánk. Nagy kínálásunk eredménye mindössze az volt, hogy a fiucska elfogadott egy kis gerezd szőlőt. Megette, bocsánatot kért az alkalmatlankodásért, — megköszönte a szőlőt és a rendelkezésre bocsátott világos szobát, feleségemnek kezecskéket és hazament.

Most a másik férfi szólalt meg, a ki az egész történetet összehuzott szemöldökkel hallgatta:

— Jaj kérem, hogy hagyhatták egyedül a lakásban az idegen fiút. Ma oly világot élük, hogy nem bizhatunk senkiben sem. Nagyon vigyáz- zon kérem és ne engedjen senki ide- gent a lakásba, még ha az a szomszéd fia is. Mert hátha az a gyerek az este elemelt valamit a szobából...

Eddig nem sajnáltam az ismeretlen kis gimnazistát, — mert láttam én már sajnos nagyobb nyomorban élő diákokat is, de az — elemelt szóra szív- ból sajnálni kezdtem őt. De még jobban a gyanakvó urat aki bizonyára nem volt tisztában azzal, hogy milyen akaratlan kegyetlenséget takar az ilyen óvatosság. (R. T.)

— KÉTEZER PALACSINTÁT SÜT EGY GÉP EGY ÓRA ALATT. Londoni mezőgazdasági palotában minden évben megrende- zik a pékek és cukrászok a maguk érdekes szakmai kiállítását. Az idei kiállításnak a legnagyobb érdekessége egy gépszerkezet, amelyik óránként 2000 palacsintát képes elkészíteni. Egy másik érdekes kiállítási látvá- nyosság egy két méter hosszú és fél méter vastag torta. A palacsinta- gyártó csodagép gyártmányai igen nagy kedveltségnek örvendenek s most a gép állandóan működésben van, úgyhogy kiállítójára nézve a bemutatása igen jó anyagi sikert eredményezett.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre **dél előtt 11 óráig** lehet csak feladni.

LAKÁST KERES

SZOBA, konyha lakást keresek mellékhelyiségekkel, baromfiudvarral Vágóhid központtal. Cimeket: „700 lej” jelígre a kiadóba kérek. (5812)

URINÓNÉL központban lakást keresek. „Tanitónő 34” jelígre. (5813)

TAKARÍTÁSÉRT lakást keresek. Cimeket a kiadóba. (5866)

SZOBA, konyha különletet keresek. „Pontos fizető” jelígre a kiadóba. (5901)

ÁLLÁST KERES

FÉRFISZABÓK! Okl. perfekt szabász szerény fizetéssel állást keres. Jelíge: „Megbízható szorgalmas”. (5645)

32 ÉVES nő idős párhoz, vagy magányos idős urinőhöz mindenesnek ajánlkozik. A ruhavarráshoz is értek. „Családtag” jelígre. (5888)

EGY középkori magányos urinő házvezetőnői állást keres magányos, vagy öreg házaspárnál. Cim: Piata Mihai Viteazul 11., ajtó 1. (5877)

EGY jó munkás fodrászsegéd azonnali belépésre állást keres. Vidékre is elmenne. Cim a kiadóban. (5903)

CONFECTIOS üzletben alkalmazott több évi gyakorlattal rendelkező nap-szabó állást keres. Cim a kiadóban. (5920)

PERFEKT negatív retusőr nő alkalmas mazást keres a délutáni órákra. Szíves megkereséseket „Negatív” jelígre Posta restante kérek. (5927)

ÁLLÁST KAPHAT

VARROTT CIPŐ szakszerű olcsó javítása csak az Ovárbán, CSAKI cipésznél készül. Str. Chinez 2a. Koncz-ház. (5408)

KÁVÉHAZI ruhatárba kisegítő-leány felvétetik. Román, magyar nyelvtudás szükséges. Jelentkezni Regele Ferdinand 51. Guttmannál. (5855)

FELTÉTLENÜL intelligens, jócsaládból való elárústónót keres délutáni órákra dohánytőzsdé. „Intelligens” jelígre. (5804)

ONDOLALÓ leányt, vagy férfit azonnal felveszek. Str. Babes 28. sz., Chisozan. (5894)

MANIKÜRÖS kisasszonyt felvesz hölgyfodrászat, C. Regele Ferdinand 13. sz. (5900)

TANULÓLEÁNYT felveszek fizetéssel „Solid” fehérnemű varroda. Stefan cel Mare 4. (5908)

JOB B bejárónőt könnyű munkára 300 lej fizetéssel felveszek. Str. Berde 2. II. 15. (5921)

HÁROM NYELVET beszélő, jó megjelenésű férfi konfekciós segéd kerestetik október 1-re. Fényképes ajánlatokat „Szombaton zárva” jelígre a kiadóba. (5922)

KÜLÖNFÉLÉK

KIFUTÓFIU, 16—18 éves, vendéglőbe felvétetik Láposi Sándornál. Str. David 13., tűzoltótoronynál. (5913)

ZONGORA, német órát adok havonta 250 lejért, heti 3 órát. Cimet „Diplomás” jelígre. (5814)

NÉMET anyanyelvű tanításban gyakorlott egyetemi hallgató napi néhány órai tanításért lakást és részéni ellátást kaphat. Cim: Str. Regina Maria 16. Papirraktár. (5863)

IRÁSÁNAK elemzése alapján pontosan vázolja karakterét a P Mihai Viteazul 7. alatt levő grafológus. Tanácsadói analízisei is megtehetőek. — Taxa csak 20 lej. (5860)

HAT HONAPIG szép hullámos lesz a haja, ha azt Matlak nőifodrásznál készítteti részletfizetés mellett. Piata Unirii 12. (4408)

SIRKOSZORU, síreszokor rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron, Str. Fantanelei 3. 4744.

KONCZ ERNŐ ÉPÍTÉS, építőmester Cluj Str. Saguna 10., vállalja új földszintes és emeletes épületek tervezését, ellenőrzését és építését, valamint bármilyen épület átalakítását és javítását szakszerűen és legjólányosabban. (5552)

CIÁNGÁZZAL minden butorból lakásból, felelősséggel kiírt poloskát László, Str. Rugiui 56. Telefon 4—25. (4567)

JUTÁNYOSAN készít műlábat, tűmfűzőt, járógépet, haskötőt, ludalp betétet és sérvkötőket Zoványi ortopéd, Cal. Regele Ferdinand 4. (1767)

DIÁKTANITÁST vállal, esetleg kosztért is. Kaufmann, Regele Ferdinand 115. (5875)

ERTESITEM Udvarhely, Csik, Háromszék s Marostorda főiskolai hallgató urakat és ismerőseimet, hogy Kolozsvárt a Matei-uccában „Solid” név alatt éttermet nyitotam. 3 fogásos ebéd 16 lej, vacsora 12 lej. Abonoma 750 lej. Szíves pártfogást kér: Derzsy, volt Magyar Színház melletti tulajdonos. (5893)

GRAFOLOGUS fogad Piata Mihai Viteazul 7. Analizi 20 lej. (5899)

LEGMODERNEBB szabászati tanfolyamot tart 300 lejért Str. Iuliu Maniu 22. Kathonay szakrajztanár. (5905)

ŐSZI gyümölcsfaültetéseket, telepi tészeket, gyümölcsfák takarítását és permetezését igen előnyös áron vállalja Gáll József kertész Cluj, Str. Grigorescu 112. (5911)

RÉGI ÉKSZEREIT átalakítjuk, új árura becseréljük, magas napi áron beváltjuk. Veszünk tört aranyat, ezüstöt, briliáns árut. Raktáron tartjuk az összes ismertebb zseb-, kar-, ébresztő-, faliórákat. Teljes garanciával vállaljuk óra- és ékszerjavítást olcsón és pontosan. SAJÁT ÉKSZER GYÁRUNKBAN készülnek legmodernebb karkötők, gyűrűk, láncok, fülbevalók, mindennemű arany- és ezüstárak. ORLOW ékszerüzlet, főpostával szemben. (5914)

MINDENNEMÜ szabómunkát jutányosan készít részletfizetésre is Bertle szabómester, Str. Memorandului 10., kapuval szemben. (5919)

TÁRSAT keresek elsőrendű férfi szabósághoz, esetleg konfekcióhoz, üzlet- és műhelyberendezésem, elsőrendű rendelőköröm van. Gyulai, Piata Unirii 9. (A Sámson I. cég szabásza). (5923)

ZONGORA órákat adok kezdőknek és haladóknak legújabb KÜLFÖLDI módszer szerint. Mérsékelt árak. Cal. Regele Ferdinand 101. sz. (5873)

SRT. CHINTAULUI 104. szám alatt Weisz Ferenc szakszerűen főz gyümölcsből pálinkát a legolcsóbban. Hideg csövön keresztül történik a készítés. Lakás: Piata Abatorului 11. (5872)

TÁRSAT keresek 5 éve fennálló fényképezési műtermemhez. Ugyanitt eladó 2 komplett mozifelszerelés, motor dinamos 30 Amper 65 Volt. Felszerelve, vétel esetén bemutatandó. Eladok fényképezőgépet, nagyító és vetítőgépet, Electrofoto, Calea Victoriei 30. Saját ház. (5870)

SZÖRMESZALON BIXENSPANER Regele Ferdinand 3., emeleten készít szörmézést, javítást, átalakítást, legolcsóbban. (5856)

RUHAK, télikabátok szép kivitelben jutányosan készülnek Piata Mihai Viteazul 10., emelet. (5883)

— AZ ARADI SZOCIÁLMOKRATA összmunkások f. hó 23-án az iparosotthon nagytermében őszi mulatságot rendeznek. A mulatság tiszta jövedelmét a felállítandó munkanélküli melegedő javára fordítják, hol nemcsak az aradi munkanélküliek melegedhetnek a tél folyamán, hanem a városon átvonuló munkakeresők meleg étellel és szállással lesznek ellátva.

(—) SZÜRETI MULATSÁG. — Minden szezonnak meg van a maga kedves szórakozása, bálja, mulatsága. Ezért a Kolping Legényegylet elhatározta, hogy a gyönyörű őszi legszebb eredetiségét, a szőlőhegyek bufede örömeit, a szüretet várásolja vendégei és tagjai elé, amikor 1934 szeptember 29-én (szombaton) megrendezi ez év egyik igen kedvesnek ígérkező szüreti bálját.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Str. Vău 7. Telefon 121. Vasárnap 3, 6 és 9 órákor: Dupla műsor. Két szenzáció. I. *Buvarhajók előre*. A háborús filmek egyik legszenzációsabb produkciója. Főszerepben: Rudolf Forster. II. *Az árva leány*. Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Janet Gaynor és új partnere: Werner Baxter. Szombaton 7½ és 9 órai kezdettel: Dupla műsor egy helyért. I. *Buvarhajók előre*. Izgalmas háborús film-láger. Főszerepben: Rudolf Forster. II. *Az árva leány*. Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Janet Gaynor és új partnere: Warner Baxter.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

Életre-halálra

J. Futrelle regénye

VII.

Campbell ur most a gothai almanach után nyult és lassan végigpörgette ujjai közt a lapokat. Végre előrehajolt és szorgalmasan tanulmányozta annak egyik szakaszát. Mikor szemeit megint felemelte, tekintete fátyolosodott volt, mit Grimm ur azelőtt még sohasem látott.

— A világháború sokáig álomkép volt, Grimm ur, — jegyezte meg végre — de most... most! Gondolja csak el! Természetesen a közép- és délamerikai államok önmagukban véve nem jelentősek s ez áll Európa román államaira is, Franciaországot talán kivéve; de kiváló vezető alatt félelmek lennének a szövetséges flották. Ha már most még Németország s talán Japán támogatásában részeseülnének, mi lenne akkor?

Hallgatásba merült. Grimm ur kinyitotta ajkát, hogy egy kérdést intéssen hozzá, de Campbell ur már kitalálta és folytatta:

— Ön a célját kérde egy ilyen szövetségnek. Bizonyára nem tévedünk, ha a világháborúra vezető első lépésnek tartjuk. Megtorló és hódító háború lesz, mely mellett a világtörténelem más nagy háboruit jelentékteleneknek tűnhetnek fel. Mert végre is a föld emberei megértették, hogy az angolul beszélő népek a végén urai lehetnek a világnak; még pedig azért, mert a legpraktikusabb népek, hiszen ők ajándékoztak a világnak csaknem minden nagy, valóban hasznos találmányt — a vasutat, a gőzhajót, a vilámmosságot és a tengeralatti kábelt; ők a nagy civilizációt terjesztő hatalmak, kik a világnak új erkölcsöt hirdetnek, mert amit Anglia Afrikában és Indiában vezetett, azt tettük mi kisebb mértékben a Fülöp-szigeteken, Kubán és Puertoricon; azonkívül ők a legnagyobb kereskedőnépek, melyek lassan, de biztosan magukhoz ragadják a világpiacot; ahol az angol vagy amerikai lobogót felhúzzák ott angolul beszélnek és vele megtanulják a népek, hogy az egészséges életmód és a kereskedelmi érintkezésben való hűség és becsületesség értéket megbecsülik.

— Nem kell nagyon megerőltetni a fantáziánkat, Grimm ur, hogy előre lássuk a napot, amelyen Párisnak, Berlinnek, Szentpétervárnak és Madridnak hagyományok által megszentelt hatalmát módszereink állandó előnyömlése megbénítja. Ily szövetség alapítása annak a bizonyítéka volna, hogy már most gondolnak ama napra, hogy nagy az elkeseredés, mely a világalomért vívott kétségbeesett harcban igyekszik magán könnyíteni. Évszázadokkal ezelőtt Olaszországot — vagy Rómát — megfosztották hatalmától; csak nem rég rombolták szét az Egyesült Államok azt az agyremet, hogy Spanyolország más valami mint férges dió és most Franciaország! Csodálkoznék ha a hatalom, mellyel dicsekszük, — nem főleg papiroson állna. De mi lesz, ha ezek az államok zárt sorban lépnek fel? Félelmes hatalmat képeznének, mellyel számolnunk kellene, kivált, ha közvetlen közelünkben tá mogatnák őket.

Felemelkedett és az ablakhoz lépett. Ott egy ideig megállapodott és kibámolt.

(Folytatjuk.)

Új utak, új lehetőségek a világpolitikában

Írta: Halász József.

1.

Szovjetország a Népszövetségben... Bárhogya is vesszük: ennek a ténynek perdöntő a politikai és gazdasági jelentősége. De hogy a túlzás vadja még se érhesen, mondjuk talán így: látszatra legalább az.

Egy bizonyos: Franciaország első sorban politikai okokból ügyeskedte ki Szovjetország meghívását Genfbe. Két irányban gyakorolhat nyomást ezzel az eredménnyel: Németországot — amelytől leginkább félti biztonságát — hatalmi túlsúlyának a Szovjet barátságával való gyapodása feltétlenül óvatosságra inti. Angliától pedig biztonsága érdekében sikerült némi garanciafélélt elérnie. Távolról sem annyit, mint amennyit szeretett volna e tekintetben kapni. Ám, hogy Anglia legalább nyíltan nem foglalt állást Szovjetország népszövetségi tagsága, sőt állandó tanácstagsága ellen, francia szempontból már sokat nyom a latban. Hogy Angliának tulajdonképpen mi a szándéka, azt a Downing street urain kívül egyelőre senki se tudja. Mindenesetre Hollandia, Portugália — tehát gyarmatokkal rendelkező két olyan ország, amelyek győngésükénél fogva Nagybritania védelmére vannak utalva — a népszövetségi szavazás során Oroszország ellen foglaltak állást. S ez sokféle enged következtetni...

2.

Szovjetországot feltétlenül gazdasági okok vezették el Genfbe. A 2-ik ötéztendő gazdasági tervüket simán, zökkenő nélkül szeretnék keresztülvinni, de a távolkeleti késülő események nagy veszedelmet jelentenek a terv lehetőségeire. A szovjetdiplomácia kétségen kívül briliáns munkát végzett, amikor a polgári mentalitású államok egész sorát meg nem támadási szerződés kötése tudta rávenni. A Balti-tengertől le egészen a Fekete-tengerig efféle egyezségek szinte százszázalékos biztonságot nyújtanak a Szovjetnek arra, hogy míg egyrészt belső terveit zavartalanul tovább fejlessze és egyik gigászi üzemet a másik után létesítse, addig másrészt a Távolkeletre koncentrálhassa szinte minden haderejét. Wladiwostokot elsőrangú hadikikötővé alakították át, a Szibéria—mandzsukói határon összevonták a vöröshadseregek elitcsapatait, hadi repülőállomásokat létesítettek. Egyszóval teljes erejükkel felkészülnek az esetleges japán támadásra.

Az ázsiai szigetország vezetői is tudják ezt, mert noha földrajzi és helyzeti adottságaiknál fogva még mindig fölényben vannak a Szovjettel szemben, nagyon is óvakodnak egy könnyelmű támadástól, amely esetleg végzetes lehet rájuk nézve. Annál is inkább, mert az Északamerikai Egyesült Államok hadvezetősége sem alszik. Az Unió pedig a távolkeleti ügyekre vonatkozóan kézkezetfogva halad Szovjetországgal. A szovjetdiplomácia munkájára a genfi állandó tanácstagság tette föl a koronát. Tudni kell, hogy a Népszövetség alkotmányának egyik sarkalatos pontja szerint a Népszövetségbe tömörült államok kötelesek segítséget nyújtani a jogtalanul meg támadott tagtársnak. Ezt a nehéz és kemény falatot még Nippon sem

tudja lenyelni.

3.

Szovjetország népszövetségi tagsága többirányban is megváltoztatta a külpolitikai helyzetet. Németország most már nemcsak gazdaságilag, de külpolitikailag is szinte hermetikusan elzártnak mondható. Az bizonyos, hogy Anglia, amely a kulisszák mögött mindig támogatta Hitleréket, most is taktikázik, de kifelé kénytelen-kelletlen tudomásul vette, hogy a Szovjet egyenlő jogu tagtársa a Népszövetségnek. Azután London jól látja, hogy a hitleri Németország már erősen túlhaladt azokon a határokon, amelyeket bizalmas megállapodásokban Anglia kikötött.

Nagybritania számára némely irányban s így legelső sorban a Szovjet ellen eszköz lett volna a kámpóskereszt uralma. Csakhogy a Hitler-rezsim ma már minden tekintetben öncélúvá lett s így Angliának nem hogy haszna, de egyenesen kára van Hitlerék németországi uralmából. A német külföldi moratórium érzékeny vág eret az angol tőkészek zsebében. Legalább 4 milliárd aranyárka angol tőke van Németországba ki kihiltelev. S nemhogy a tőkét, de még a kamatokat sem fogja bizonytalan ideig fizetni Németország. Ez a magyarázata, hogy nemcsak az angol közvélemény, hanem az angol hivatalos fórumok is Németország ellen fordultak.

4.

Van ugyan abban valami igazság is, hogyha Lengyelország zugolódik a kisebbségi jogok védelmének egyoldalúsága miatt. Ám bizonyos, hogy ez most csak ürügy volt arra, hogy Varsó valamilyen irányban üthessen. Az is igaz, hogy a Franciaország által szorgalmazott keleti paktum sem érdeke Lengyelországnak. Ez a paktum tulajdonképpen a keleteurópai államok status quo ante-ját igyekezett biztosítani. S miután Lengyelország ebben a tekintetben nem érdekelt fél, érthető, ha nem is akar ilyen irányu kötelezettségeket vállalni magára. A hitleri Németországgal való kacérkodása már komolyabb dolog. Nem mintha százszázalékos garancia

kat tudott volna Hitler Pilsudskynak nyújtani a jövődőt illetőleg. De a marsall egészen bizonyosan valamit ki akar csikarni Franciaországtól és ezért lett hűtlen régebbi megállapodásaihoz. Most azonban, hogy a Szovjet a Népszövetségben tekintélyes pozícióra tett szert és egyenlő félként vesz részt a genfi üléseken, sőt mint állandó tanácsag súlyos befolyást is gyakorolhat, mégis észbekaptak a lengyel külpolitika urai. A genfi tagavatas másnapján hirtelenben újra tíz esztendőre meghosszabbították Szovjetországgal az előzőleg megkötött meg nem támadási szerződést. Sőt: hírek szerint állítólag a kisebbségek ügyében elfoglalt álláspontjukat is megváltoztatják.

5.

Németország, miután Európában egészen magára maradt, jól informált diplomáciai körök szerint titkos katonai szövetséget kötött Japánnal. Ez a szövetség azonban a távoli szerződő felek egyikének sem nyújt komolyabb előnyöket.

Japán nem érheti el általa, hogy Németország váratlan támadással üssön rajta Európai-Oroszországon, — mert a meg nem támadási szerződések lánc és a genfi Népszövetség kötelező statutu mai alapos védelmet biztosítanak a Szovjetnek. Viszont a németek, akiket megfosztottak gyarmataiktól, a Távolkeleten semmit, de semmit sem várhatnak Japántól. Ez a titkos katonai szerződés tehát erősen problematikus jelentőségű.

6.

A külpolitika mezején most szélcsend állott be. A Népszövetség Oroszország belépésével kétségen kívül hatalmasan megerősödött. Régebben, Japán és Németország kiugrása után pesszimista hajlandóságu emberek már a teljes széthullását jósolták.

A francia diplomácia minden önhittség nélkül a maga javára könyvelheti el, hogy sikerült megakadályozni a hátmögötti kezek aknamunkáját.

Mussolini nem utolsó sorban ásta alá a genfi fórum tekintélyét. De akkor még Itália Németország oldala

mellett állott. Azóta megváltoztak az idők és megváltoztak a külpolitikai adottságok is. A francia diplomáciának sikerült a maga oldalára állítani az olasz diktátort. Ez az egyetlen sakkhúzás felborította Közép-európa külpolitikai felépítményét. Új alakulatok formázódtak, új államcsoporthosulások szövődtek és Mussolini, aki nem sajnált egy-egy aknát a Népszövetség alá helyezni, most egyik leghívebb támassza lett Genfnek.

7.

Természetes, hogy Mussolini újabb színváltozása irányváltoztatásra kényseriti Olaszország barátait is. A jelek szerint Magyarország szintén új külpolitikai orientációt követ. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint ugyanis Kánya Kálmán külügyminiszter, akinek német kapcsolatai közismertek, — betegszabadságra ment. Azután a diplomáciai karban is történtek jelentős kicserélések. Nem utolsó sorban fenti feltevést látszik igazolni az is, hogy Gömbös erősen beharangozott varsói útjáról — amely pedig minden bizonnyal Mussolini kívánságára történt volna — most már nem esik szó.

Ez a fordulat feltétlenül meggonddolkoztatja Angliát is. Bizonyos, hogy Nagybritania alapos revízió alá veszi külpolitikáját és ha a Távolkeleten még mindig Japán szekerét tölja is, de Európában új irányt vesz az angol orientáció.

Ha a franciáknak sikerül régi álmukat megvalósítani, hogy az angolokat bekapcsolva, feltámaszthassák az antant kordiólet, akkor remélhető, hogy a négy nagyhatalom: Anglia, Franciaország, Olaszország és Szovjetország együttműködéséből Európára gazdasági téren is új lehetőségek virradnak.

Magyarország nem szakít Olaszországgal

(BUDAPEST.) A Budapesti Hirlap a kormány félhivatalos lapja energikusan megcáfolja azokat a híroket, mintha Magyarország és Németország között titkos szerződés jött volna létre és Magyarország ennek az alapján szakítana Olaszországgal.

A lap megcáfolja azokat a külföldi sajtóban elterjedt híreket is, mintha egyes magyar lapok gunyos karrikaturákat közöltek volna Mussoliniról. Ezek a híradások minden alapot nélkülöznek, mert Magyarország Mussolini személyét a legnagyobb tiszteltel és szeretettel ábrázolja.

Megmérgezte az ujborból felszálló szén gáz a pincében dolgozó szolgát és a segítségére siető csendőrt

(GALAC.) Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután egyik galaci korcsmáros pincéjében. Manese Iacoci korcsmáros nemrég felfogadta maga mellé szolgának Radu Bratu-

lescu 38 éves munkást. Tegnap délután beküldötte a pincébe, hogy megszürije a bort. Bratulescu le is ment, de alig haladt pár métert a pincében, eszméletlenül esett össze. Az er-

jedésben levő új borból felszálló nagy mennyiségű széndioxid megmérgezte. A korcsmáros, miután hiába várta vissza a szolgát, rosszat sejtett s azonnal értesítette a csendőrséget, akik kiszálltak. Olan Andrei csendőrkáplár géázmaszkkal indult a szerencsétlenül járt szolga után, de ő is ugyanarra a sorsra jutott. Társai nagy nehézségek árán tudták csak kimenteni a csendőrkáplárt és a szolgát.

— MARSEILLESBEN PINCÉR LETT A NÉMET EXCSÁSZÁR SÓGORA. A marseillei lapok érdekes hírt közölnek. Iszerint Zupkov Sándor orosz emigráns, akinek Vilmos német excsászár idős hugával kötött rangon aluli botrányos házassága és válása sokat foglalkoztatta a világsajtót, jelenleg ebben a francia kikötő városban tartózkodik. Zupkov, aki minden pénz nélkül áll, az egyik marseillei kávéházban pincéreskedik.

APRÓHIRDETESEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelégés, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre d. e. 11 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

Részlet, Kölcsönös bizalom, Kalandorok kiméljenek, Tanitónő 34. Ideális lélek, Őszi fellegek, Első lépés, 5—6000 lej befektetés, Tisztességes, Intelligens, Otthonra vágyom, Diszkréció biztosítva, Komoly, Állandó, 700 lej, Urgent, Biztos fedezet, Jóbarátság, Megbízható, Őszi szerelem, Tisztviselőné jellegű levelek vannak a kiadóban.

Sorsjegyügynököket

minden nagyobb városban keres „Economla” S. A. succ. erdélyrészi felárúsító Cluj, Piața Unirii No. 23.

„RÓZSA”-nak levele van a főpostán. (5869)

NŐI LEÁNYKA TÉLIKABÁTOK, férfi-, fiu-ruhák és kabátok olcsó vására megkezdődött. Park, Str. Gh. Baritiu 6. (5700)

HÖLGYEIM! COSTÜMÖK, KABÁTOK a legszebben és olcsón KISSNÉL, P. Unirii 13., földszint készülnek. A legegészségesebb divatszolgálat. (5574)

ISKOLATÁSKÁK, AKTATÁSKÁK legolcsóbb árban Bodner áruházban, Cal. Victoriei 5. Gyermek-kocsik nagy választékban. (5542)

KÉT önálló, biztos és választékos egzisztenciájú korrekt fiatalember nőszülni akarna. Mindkettőnek Várhely szívében jólmenő vállalkozása van. Értelmes és anyagilag független nők ismeretségi keresik házasság céljából. Leveleket „Korrekt” jelíggel a kiadóba. (5843)

Albert Ödön, IONEA, mindkét lapját továbbítottuk. (5915)

ŐSZI RUHÁK, felöltők és szőrmék festését és vegytisztítását legjobban és legolcsóbban vállalja Gavallér, Calea Traian 20. (5898)

HÁZASSÁG céljából megismerkedne, némi hozománnyal, állásban levő intelligens leány 30—36 éves, hasonlóan szituált jellemes izr. fiúval. „Másként élet” jelíggel a kiadóba. (5918)

GYERMEKSZERETŐ szolid nő házvezetői állást keres, ahol gyermekek mellett háziasszony tisztelettel töltené be. Leveleket „Akár vidéken is” jelíggel a kiadóba. (5841)

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZETŐ ÁRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

Figyelem I.

Kézpénzért veszek magas áron férfi és női, téli használt kabátokat, férfi felöltőket, trench-coatokat, városi buudákat, női bundákat, bőrkabátokat, öltönyöket és mindenféle férfi ruhaneműket.

Figyelem II. A fenti tárgyakat a legolcsóbban nálam szerezhethi be: „ARCO” Strada Nic. Iorga 11.

TÉLI ALMA, kézzel szedett Regala-uca 47. sz. alatt olcsón eladó. (5809)

HÁZAT vennék 50—100 ezer lejig. Nagyobb része adósság legyen. Cimeket „Részlet” jelíggel. (5849)

ELADÓ URILAKÁS falu közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épülettel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cím a kiadóban (4726)

„Ursus” büffé

P. Unirii 19. Telefon 611.

A gyulafehérvári román káth. püspökség legfinomabb fájborai: rozsmahaj, raijai rizling és gáldi kiogástalan minőségben, kicsiben és nagyban a legjutányosabban csak itt kaphatók. Ehrlich Ernő, egyedárusító.

Ugyanott legprimább házi erett szászszalonna is kapható.

GÉPSZIJJAT használtat 16 cm. szélességben vesz olajgyári gépész, Baromvásártér. (5858)

PENGŐS. felpengős és Pestü Hírlap-könyveket bármilyen mennyiségben veszünk. Cimeket a Stampilién bélyegzőüzletbe kárjuk leadni. Calea Regele Ferdinand 65. (5851)

ZONGORA, rövid kitűnő karban olcsón eladó. Szigeti, konzervatóriumi zongorahangoló. Str. N. Jorga 5. (5859)

KÖRISFA hálóberendezés, ebédlőkredencek, asztalok, székek, olcsón eladó. Str. Decebal 3. (5861)

Gutenberg és Jókai sorozatát vesztünk. Anticvar könyveket Prof. E. Schering módszer szerint fertőtleníti

ANTICVAR,

Cluj, Str. Unirii 3. (Udvar)

SÜRGŐSEN eladó sarokház, jó üzlethelyiséggel, berendezéssel. 65 ezer lejért. Cím a kiadóban. (5807)

Finom Rizling-bor

litere 16 Lei!

Strada Bob No. 4.

NAGYON szép fekvésű Parcellák családi házak részére, a vasút állomás közelében a Brétfüben a Schulz-kertészettől egy pár lépésnyire kedvező ár és fizetési feltételek mellett eladók. Információk a str. Memorandului 7 szám alatt a butorizületben kapható. (5723)

ELADÓ új adómentes ház 2 szoba, konyha, speiz 150.000 lejért. Strada Cerna-Voda 4. (5686)

IGEN OLCSÓN ELADÓ ötlakásos ház szentpéterei templom közelében. Viz, villany. Évi tiszta jövedelem huszezer lej. Van konverziós adósság is. Cím a kiadóban. (5319)

EGY komplett ebédlő, 2 fotó dívany garantált tiszta, eladó. Strada Iuliu Maniu 1., II. r. (5879)

KEMÉNYFA háló eladó 3700 lejért. Str. Turcului 13. (5924)

ELADÓ egy szép bécsi renesance ó-stilu íróasztal. Str. Mico 52. (5854)

JÓKARBAN evő utazóbunda olcsón eladó. Str. Decebal 3. (5862)

NÉGYAJTÓS keményfa garderob-szekrény, kihúzós keményfa asztal négy párnázott karosszékekkel, kis főzőkemma, antik komód eladó Memorandului 9., emelet. (5853)

HASZNÁLT férfi, női ruhákat télikabátokat vesz és elad Dorotheum P. Unirii 22., udvarban. (5865)

MODERN gyermek-kocsit keresek megvételre. Cím a kiadóban „Gyermek-kocsi” jelíggel. (5884)

ELADÓ telek Házsongárdban, Str. Grădiniilor 4a. Értekezni Strada Bisericii orthodox 13. (5886)

ELADÓ ház szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekkel, villany- és vízvezeték bent. Str. Livezii 27. sz. (5889)

FORGALMAS, főúton levő ház 2 lakással, nagy üzlethelyiséggel olcsón eladó. Cím a kiadóban. (5842)

KERESEK egy lebélyegzett rómkockát. Str. Florilor 1a. Murai. (5805)

HÁZHELYEK, KÖZVETLENÜL A VASUTÁLLOMÁS MELLETT, készpénz fizetéssel eladók. Tárgyal dr. Ligethy Miklós, Calea Marechalul Foch 39. (5892)

ELADÓ egy ház, szoba, konyha, pince, viz, villannyal 65.000 lejért. Str. Remus 15. Hirsch-telep. (5896)

ÜZEMKÉPES 350 ccm. motor-kerekpár eladó. Str. Pop Iulian 6. ajtó 4. (5934)

HALÓSZOBÁT vennék jó állapotban, csakis sötét színben. Cím a kiadóban. (5897)

HASZNÁLT, de jókarban levő tüztöltő-készülék — 12 literestől felfele — veszek. Prezenszky, Cal. Regele Ferdinand 67a. (5902)

NÉGY hold prima szántóföld eladó. Cím a kiadóban. (5904)

SZÖNYEGET vennék nagyobb jókarban levőt. Cím: Str. Văii 11. (5912)

4000 DARAB ETERNIT ASZBESZT PALA és hozzávaló idomdarabok eladók. Értekezni „Unio” szállítási vállalat. P. Unirii és Iuliu Maniu uccasorok. (5916)

OLCSÓN eladók különféle butorok, gyönyörű filé storok. Klein, Regele Ferdinand 70. (5909)

FAJALMAK kézzel szedett, olcsón eladó. Calea Maramures 151. Iris mellett. (5925)

JÓKARBAN levő Dániel-kályha kerestetik. Cimeket kérek Regina Maria 11., házmasterhez. (5936)

FŐZŐKÁLYHAK, TALPRESZE LŐK, prima minőségben olcsón kaphatók Prédá mulakatos és reszelővágónál, Cal. Traian 20. (5926)

ELADÓ szép heven fekvő házastelek 15.000 lej Albina Bank teherrel Str. Mihai Park 37a. (5929)

KÉZZEL szedett fajalmak nagyban és kicsinyben eladók. P. Unirii 12. Házfelügyelő. (5882)

ELADÓ új speizajtó tokozat, dupla ajtó, régi ajtó, ablakok, tokozat és garageajtók. Str. Neagră 15. (5928)

EGY POLITUROZOTT hálószo-babutor eladó, 1 diófa hármasszekrény és 1 használt, lepecsételt rómi megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. (5932)

KIADÓ LAKÁS

KAPUALATTI diszkrét bejáratorozott szoba azonnal kiadó. Cal. Motilor 81. (5572)

SZUTERIN szoba, konyha, villany- és vízvezeték bent, októberi-re kiadó Cal. Victoriei 87. szám alatt. (5840)

EGY szoba, konyha lakás, másfél hold kertészetre alkalmas Kisszamos melletti kerttel kiadó. Értekezhetni Koncz, Str. Cosbuc 3. sz. (5816)

SZOBA, konyha Filipescu 13. sz. alatt azonnal kiadó. (5880)

EGY 5 szobás lakás földszinten, fürdőszoba, konyha, speiz, nagy veranda, kiadó. Str. Bob 6. sz. (5829)

KÜLÖNBEJÁRATU szépen butorozott szoba kiadó. Str. Cogălniceanu 8. (5878)

KIADÓ októberi-re egy szoba, konyha, speiz, kamra, padlással. Str. Decebal 62. (5876)

ELEGANSAN butorozott uccai szoba fürdőszoba használati urinak kiadó. Cím a kiadóban. (5868)

KIADÓ emeleten kettő szoba, földszinten egy szoba. Házfelügyelőnél, Piața Unirii 12. (5881)

KIADÓ nagy szoba és szoba, konyha. Str. Bisericii Ortodoxe 13. Megtekinthető hétköznapiokon. (5885)

FÜSZERÜZLET egy szobával kiadó. Cím a kiadóban. (5933)

EGY napos, világos üres szoba kiadó. Regalá 25. (5887)

IRODÁNAK nagy uccai szoba kiadó. Calea Victoriei 39. 4-ik ajtó. (5890)

1 VAGY 2 száraz pince kiadó. Cal. Victoriei 39., 4-ik ajtó. (5891)

2 SZÉP szoba, konyha, spáiz, pince kiadó októberi-re 1400 lejért, 6 hónapi előfizetéssel. Cím a kiadóban. (5724)

KÜLÖNBEJÁRATU üres szoba kiadó Regina Maria 43. Ugyanott operalemezeket veszünk. (5907)

SZOBA, konyha, mellékhelyiséggel kiadó. Str. Aron 39—41. (5935)

2 SZOBA, konyha, fürdőszobával kiadó november 1-re. Regele Ferdinand 113. (5910)

KIADÓ különbejáratorozott szoba. Calvin-uca 22. szám. (5917)

SZERÉNYIGÉNYÜ zsidóleány lakást kaphat, esetleg ellátással. Regina Maria 22., II. emelet. (5930)

(Folytatás a negyedik oldalon).

Váradi Aladár

híres kabaré társulatával Clujra érkezett és a gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében, a Magyar Színház színpadán, minden este 9 órától kezdve változatos világvárosi műsorral szórakoztatja a tisztelt közönséget

Családi műsor. Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőrforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Szeptember, 23. Vasárnap.
Róm. kath. Tekia sz. vért.
Prot. Thekla. Gör. kath. Zámis. Sf.
Ioan Botez. Izr. 4. Iischri.

JÓESTÉT!

A BÖLCSESZ

D'Alembert, a világhírű francia
tudós (élt 1717-től 1788-ig) egyz-
ben azt kérdezte egy nőismerősétől:
— Asszonyom, kit nevez ön böl-
csésznek?

— Azt a bolondot válaszolta
a hölgy — aki egész életében azon tö-
ri a fejét: mit mond róla a világ,
majd halála után? ...

FENYEGETÉS

Egy szatmári diák, aki Kolozsvá-
ron tanul, a beíratási díjat elmulatta
és ezért kétségbeesetten sürgönyöz ha-
za az édesapjának:

— Küldj azonnal pénzt, különben
beleugrom a Szamosba.

Mire a diák apja visszasürgönyöz:
— Várlak Szatmáron a Szamos-
partján — hálóval ...

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** A
budapesti meteorológiai intézet idő-
járásjelentése szerint változékony
idő várható újabb felmelegedéssel.

— **HUOKRA KERÜLT ARA-
DI ZSEBMETSZŐK.** Alepi János
aradi Bodis-uccai lakost ma zsebmetsz-
zők vették körül és 15 ezer lej ér-
tékű aranyórát kiemelték a zsebé-
ből. Amikor észrevette a lopást segít-
ségért kiáltott és ekkor Lakaos Florea
zsebmetsző visszacsémpészte a káro-
sult óráját. A rendőrség a zsebmetsz-
őt és annak társát letartóztatta.

Én vagyok Suzanne (Bábszínház)

LilianHarvey
a Select-Mozgóban!

Vérmérgezés vagy szivbaj ölte-e meg a gyanus körülmények közt elhunyt és exhumált aradi uriasszonyt?

ARAD. Érdekes bűnügyben tűzte
ki kedd délelőre az aradi törvény-
szék a főtárgyalást. Az eset központ-
jában ismert aradi orvosok és egy
aradi műtétben részesült uriasszony
tragikus halála állanak.

Az ügy előzményei ez év március
28-ára nyúlnak vissza. Schrodt Zoltán
aradi lakos felesége megjelent
dr. Gárdos Oszkár orvos rendelő-
jében, aki az uriasszonyon magzat-
elhajtási műtétet hajtott végre. A
műtét következtében az uriasszony
súlyosan megbetegedett és másnap
beszállították az aradi kórház
szülészeti osztályára, ahol az asz-
szony betegágyánál dr. Kabdebó, dr.
Moga Cornelia, dr. Batogh, dr. Cosma
megyei főorvos és dr. Váia a kórhá-
szülészeti osztályának főorvosa kon-
ziliiumot tartottak s megállapították,
hogy a szerencsétlen urinő a tiltott
műtét következtében általános vér-
mérgezést kapott. Schrodt Zoltánné
— bár az orvosok betegágyánál min-
den lehetővel megpróbálkoztak —
borzalmas kínok között kiszenvedett.

Szivbajos volt a pánciensnő?

A férj dr. Gárdost vádolta felesége
haláláért, aki szerinte nem járt el
kellő körültekintéssel a műtétnél,
arról nem beszélve, hogy nem volt
joga hatósági orvosi engedély nélkül
a műtétet elvégezni. A férj dr. Gár-
dost feljelentette az ügyészségen, ahol
az orvos azzal védekezett, hogy meg-
halt pánciensnője szivbajos volt, be-
tegségéről dr. Werner aradi orvos
által kiállított bizonyítvánnyal ren-
delkezett s így feltétlenül szükséges-
gesnek találta a műtét elvégzését.
A halála nem az ő mulasztása kö-
vetkeztében állott be, hanem a meg-
halt asszony méhében sérülések vol-
tak s ez okozta a halált.

Exhumálták a holttestet

Az ügyészség elrendelte a holttest
exhumálását. Az exhumálás adatai
szerint a halált vérmérgezés idézte
elő s az orvosi bizottság a felbon-
colt holttestben sérületlennek találta a
méhet, sőt a szivbaj nyomait sem
tudta fölfedezni. A szívet és a méhet
vizsgálat végett Bukarestbe küldték
a legfőbb bonctani intézetbe, ahon-
nan szintén az a válasz érkezett,
hogy a felküldött szervekben az or-
vos által említett betegségek nyo-
mait nem lehet felismerni.

A hibásan keltezett orvosi bizonyítvány

Az ügyészség vádat emelt dr. Gár-
dos ellen. Ugyanekkor vádat emel-
tek dr. Verner ellen is, aki az orvosi
bizonyítványt, amelyben szivbajt ál-
lapított meg, március 5-éről keltezte,
holott a tanuk vallomása szerint az
orvos március 6-án vizsgálta meg
az asszonyt s így a korábbi kelte-
zett orvosi bizonyítvánnyal, mintegy
segédkezet nyújtott dr. Gárdos véde-
kezéséhez.

„REX” cég Cluj.

Str. Memorandul 18. Ajánlja legu-
gyorsabb típusú rádiókat, modern csillá-
rokat és villanyfelszerelési cikkeket.

Utazás a férj vallomása körül

Az ügy külön pikantériája az,
hogy amíg a vizsgálat folyamatban
volt, a férjet felhívták az egyik
aradi ügyvéd irodájába, ahol állító-
lag rá akarták beszélni, *vallja azt,*
hogy felesége egész életén keresztül
szivbajos volt s ebben az esetben fel-
ajánlottak volna a férj részére 200
ezer lejt. A közvetítést az egyik ara-
di ügyvéd vállalta magára, akit ba-
ráti szálak fűztek. Schrodt Zoltán-
hoz és meghalt feleségéhez. Amikor
a férj az ajánlatról az ügyészségen
tett jelentést, a közvetítő szerepet
játszó ügyvéd azt vallotta, hogy ő va-
lóban közvetítő szerepre vállalkozott

de ez a közvetítés nem arra szorí-
kozott, hogy a férjet hamis vallomá-
sra bírja, csupán részvétből vállalko-
zott a közvetítés szerepére, hogy a
temetési, kórházi és orvosi költsége-
ket a férj megkaphassa.

Az ügyben kedd délelőttre tüzték
ki a főtárgyalást, de a vádlottak vé-
dői kérelmet adtak be a törvényszék-
hez, amelyben a tárgyalás elhalasz-
tását kérte arra való hivatkozással,
hogy a főtárgyalás napja összeesik a
zsídók sátoros ünnepével s így az ün-
nep miatt kéri a tárgyalás elhalasz-
tását. A védelem által beadott kére-
s ügyében a törvényszék még nem
hozta meg döntését.

Royal-Mozgóban hétfőtől

**I. Premier. Tavaszi sze-
relem.** Főszerepben: Elissa Landi
és Henry König, a világ legnagyobb
ének és zenekarral.

2 új film egy helyért, 15 és 20 lei.

**II. Csókra vár az asz-
szony.** Főszerepben: Gustav Fröh-
lich és Jarmila Novotná a legnagyobb
operett sláger.

— **MESTERSÉGES RÁDIUMOT**
**ALLITOTT ELŐ CURIE ASZ-
SZONY LEÁNYA.** A „News Cro-
nicle” értesítése szerint a nemrég
elhunyt Curie asszony leányának si-
került mesterséges uton előállítani a
rádiumpot. A felfedezésnek tudomá-
nyos körökben óriási jelentősége van
s ez maga után fogja vonni a rádium
olcsóbbodását. A tudósok rövidesen
londoni tudományos körök előtt fog-
ja bemutatni eljárását, amellyel rá-
diumpot lehet előállítani.

— **ZSOLTÁROSKERT.** A ref.
Nőszövetség elhagyatott szegényeket
gyógykezeléssel kórházi ápolási alap-
ja céljára vasárnap, szeptember 23-
án gyülekezeti ünnepélyt tartunk. —
Program: 9—10-ig vasárnapi iskola.
10—11-ig előadás az ifjúság számá-
ra, melyet dr. F. Kolombán Mária
orvos tart, 11—12-ig istentisztelet,
azután ebéd a magunkkal hozott ta-
risznyából, vagy pedig a buffetben
flekkenezés, délután játékok, az ifjak
szavalatai, tornabemutató, a Zwingli
dalárda éneke és végül 6—7-ig záró
áhitat. Az istentiszteleten és a záró
áhitat alkalmával László Dezső kol-
legiumi vallásnár fog szolgálni. —
Ünnepélyünkön végy részt te is. Ut-
irány: Állomás, Kerekdomb, Zsoltá-
roscrt.

— **MENTŐK HIREIBŐL.** Teg-
nap a mentők részesítették első se-
gélyben Floriáná Jenő Regál-ucca 7.
szám alatti lakost, akit a villanyve-
zeték javítása közben a magasfeszül-
tű áram úgy megütött, hogy esz-
méletlenül a földre zuhant. Floriánt
a mentők keltették eszméltre. —
Ugyancsak a mentők kötötték be
Valia Adolf 25 éves péksegéd sebeit,
akit vita közben gazdája megaszt-
tott s eközben egy hatalmas törött-

üvegre esett, amelynek cserepei a
karját három helyen összevágták. Va-
liát sebeinek bekötözése után orvosi
kezelésre utasították.

— **PRÓBALJA MEG** talp- és bőr
szükségletét Kozák István bőrzet-
ben, Calea Regele Ferdinand 25.,
(főpostával szemben) beszerezni. A
legtartósabb minőségben, olcsó napi
árban vásárolhat.

— **AZ UJONNAN NYILT.** ke-
rekdombi róm. kath. „Jézus Szíve”
kápolna (Cal. Lungă 27. szám) veze-
tősége 1934 szeptember 23-án vasár-
nap délelőtt fél 11 órakor tartja ha-
rangszentelési ünnepségét, ünnepélyes
keretek között. A szertartást dr.
Hirschler József prelátnak-plebános
végzi, szentbeszédet mond Márton
Aron egyetemi hitszónok. Énekel a
„Szent Erzsébet” dalárda, vezényel:
Rezik Károly. Ezen templomi ün-
nepeségre mindenkit szeretettel meg-
hív a rendezőség.

— **IGEHIRDETÉS.** A kolozsvári
belvárosi református templomban
(Str. Cogălniceanu) f. hó 23-án, va-
sárnap délelőtt 10 órakor tartandó
istentiszteleten Igé dr. Göczi Lajos
theológiai professzor fogja hirdetni.

— **GYÜLÉST TARTANAK A**
KOLOZSVÁRI HADIROKKAN-
TAK. A kolozsvári hadirokkantak
és hadiözvegyek ma szombaton dél-
után 6 órakor a városháza ülés-
termében gyűlést tartanak, amelyen a
szegényakció ügyét és egyéb idősze-
rű kérdéseket fogják megtárgyalni.

UNIREA CIGARETTÁI

12 lejt 10 UNIREA cigaretta
kapit szép dobozba csoma-
golt. AZ UNIREA CIGARETTÁK
munkamesteri vállalat, szo-
pok nélküli, alacsony árú
és elegáns. AZ UNIREA CIGA-
RETTÁK megőrzik illatukat és
egyetik magukban a legfino-
mabb cigaretták ízét és aró-
máját, amellyel, hogy
NIMOTMÉNTESEK.

UNIREA

FIGYELEM!
Tíz csomagoltban
12 lei
A CIGARETTA NEVEZ

Iskola

és sportcipők tartós
Évitenben legolcsóbb árban a
Cipőklinikában

Regele Ferdinand 4. (kapu alatt) sze-
reli tő be. — Ugyanott Magyarosi-
tele cumbalom és 2 cipészgép eladó.

Kun Mátyás
Fia R. T.
CLUJ, C. Marechal
Foch 2. (volt Calea
Victoriei).
Legrégibb és leg-
megbízhatóbb kés-
műves és szaktá-
szerész üzlet.
Javitómű hely!

SPORT

Kitűnő sportot ígér az Universitatea — România találkozás

(KOLOZSVÁR.) Két év óta nem találkozott egymással az Universitatea és România, mert a Nemzeti Bajnokságban külön csoportban voltak beosztva. Most, hogy a Nemzeti Bajnokság két csoportját egyesítették, vasárnap — két évi szünet után — újra találkozik a két együttes Seliceanu Grigor kitűnő bíráskodása mellett. A küzdelem kimenetele nyílt. Egyik csapat győzelme sem keltene nagyobb meglepetést, de döntetlen sem volna igazságtalan eredmény.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzésén szerepelnek: Bukarestben Ripensia—Unirea Tricolor, Nváradon Venus—Crisana, Aradon NAC—AMTE, Temesváron CFR—Kinizsi.

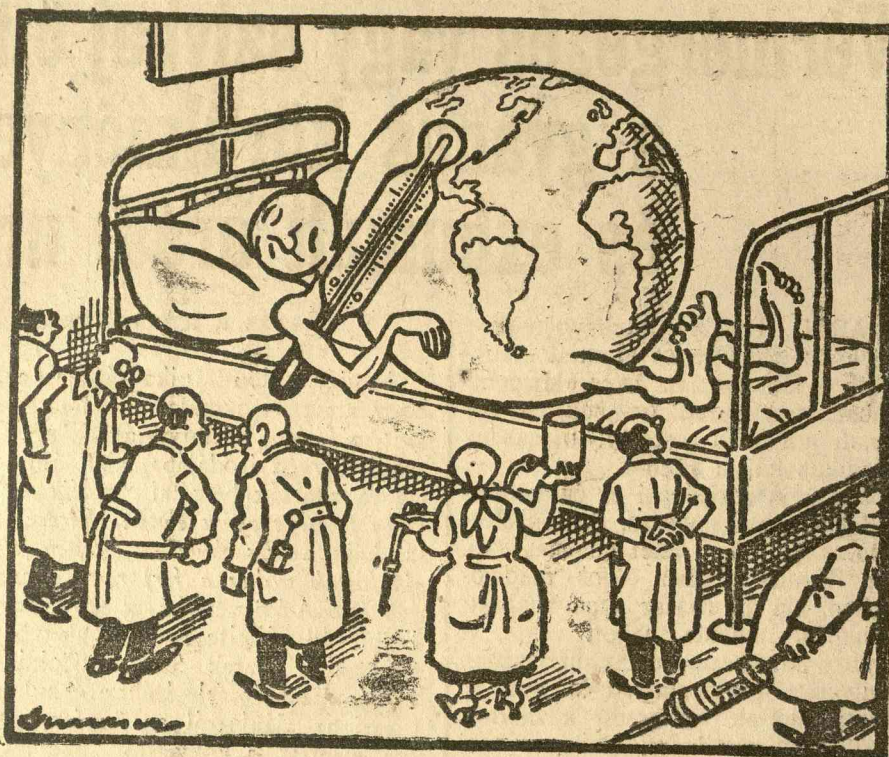
Hungária—Ferencváros derby a magyar profiligai vasárnapi műsorán

(BUDAPEST.) A magyar ligabajnokság vasárnapi fordulójának kétségtelenül legnagyobb érdeklődéssel várt mérkőzése a Hungária—Ferencváros derby lesz. Az idei szezonban a Hungária jól rajtolt, a Ferencváros pedig mingyárt az első fordulóban kikapott, legutóbb pedig csak küzdelem után tudott győzni a Kispeszt fölött. Papirforma szerint tehát a Hungária helyzete kedvezőbb. Ismerni kell azonban a derbymezőkészek túlfűtött, idegekremenő hangulatát, könnyen lehetséges, hogy a Fra di győz a kitűnő Sárossy Gyurka irányításával. Valószínűbb azonban a döntetlen, mely mindkét fél híveit kielégítheti. A két nagymultu, sok diadalt aratott magyar egyesületnek 84. találkozása lesz a vasárnapi. Az eddig lejátszott 83 mérkőzésen a Hungária illetőleg az MTK 37-szer, a Ferencváros, illetőleg az FTC 23-szor győzött, ugyancsak 23 mérkőzés döntetlenül végződött. Gólarány: 154:127 a Hungária javára. A profiligai vasárnapi műsorának kiemelkedő eseménye az Újpest—Bocskai mérkőzés is. A további műsor: Kispeszt—Budai „11”, III. ker.—Szeged, Attila—Phöbus, Somogy—Soroksár.

Döntetlenül játszott a magyar vegyescsapat Belgrádban

(BELGRÁD.) 2000 néző előtt tegnap este villanyfény mellett játszott a III. ker., Újpest vebyes csapat Jugoszlávia csapatával. A mérkőzés 2:2 (2:0) arányban döntetlenül végződött. Magnikof, a magyar csapat bolgár származású kapusa kulcsont. törést szenvedett.

BERGER—SIR REVANS lesz a budapesti MAC szeptember 30-iki nemzetközi atlétikai versenyén. A holland Európarekorder 100-as síkfutó találkozását a magyar bajnokkal, nagy érdeklődés előzi meg.

A genfi orvosok: Ha a fegyverkezési láz nem csökken, akkor belefoghatunk az operációba.

A kolozsvári orthodox izraelita hitközség-nél a gazdasági válság mellett belső ellentétek is lappanganak egy adminisztrátori állás szabálytalan b. töltése miatt

(KOLOZSVÁR.) Még a mult hó közepe táján a kolozsvári orthodox izraelita hitközség vezető személyiségeivel folytatott beszélgetés alapján nagyobb cikket írtunk arról, hogy ez a jelentős hitközség évek óta súlyos válságokkal küzd és az arra hivatottak elhatározták, hogy intenzív gazdálkodást vezetnek be, racionalizálják mindazokat a problémákat, amelyek a gabella jövedelmek, kultuszadó körül merült fel, mert az eddigi kezelési módszer súlyos anyagi hátránnyal járt az orthodox izraelita hitközségre nézve.

Hogy a hitközség mindezeket a gátoló körülményeket egyszersmindenkorra kiküszöbölje, határozatilag kimondotta, hogy egy olyan adminisztrátort állít a gazdasági ügyek élére, aki képzettségénél, intelligenciájánál fogva nemcsak a mai gazdasági viszonyok figyelembe vételével reorganizálja a gazdasági vezetést, de fokozza a jövedelmek lehetőségét, új alapokra fekteti a hitfelekezeti adózás kérdését és meg van minden összeköttetése is, hogy a hatóságok felé eredményes összeköttetést biztosítson.

HABORUSÁG AZ ADMINISZTRÁCIÓS ÁLLÁS KÖRÜL

Az orthodox izraelita hitközség a gazdasági vezetők intencióinak megfelelően pályázatot hirdetett a „feltételek” figyelembe vételével a belső adminisztrátori állásra. Többen pályáztak. Ezt megelőzte egy kis harc is és egyszer csak meglepésszerűen az elnökség betöltötte az állást. Az, hogy egy állást betöltenek még nem lett volna baj, csak a körül a kérdés körül mozgott a kavarodás, hogy az állás betöltése nélkülöztesse először a megfelelő paragrafusok meekövetelte előírásait és, hogy az állás egy kis puccsal olyan

egénység kezébe jutott, akinek képzettsége nem az előírás szerinti és nem különbözteti az a legminimálisabb képzettséget is, hogy a hatóságok felé az államnyelvén — így tehát sikerrel — dolgozhassék.

AMIT AZ ILLETÉKESEK MONDANAK

Az orthodox izraelita hitközség legsúlyosabb egyéniségei, közismert férfiak beszélnek ma arról, hogy az ugynevezett adminisztrátori választás körül önkényszerű eljárás történt és nagy a felháborodás.

Ezen az alapon megszólaltattuk a hitközség vezetőit, és ott a következőket mondják:

— Köszönettel tartozunk a „Jóestet”-nek, hogy hasábjain támogatja az orth. izr. hitközség gazdasági ügyeinek szanálása érdekében indított akciót.

— Sajnos, most az elnökség működése körül azt a kedvezőtlen jelenséget látjuk, hogy ez nem veszi figyelembe az erkölcsi testület választmányának létezését és sportot űz abból, hogy egy-két emberrel önkényesen intézzon olyan ügyeket, amelyek kizárólagos joggal a plénum elé tartoznának.

— Így történt meg mostanában az a mindenképpen elítélendő gesztus, hogy az elnökség egyszerűen ki-nevezte az adminisztrátort, ahelyett, hogy figyelembe vette volna a hitközség szabályrendeletének 59. paragrafusát, amely világosan kimondja a pályázatra beadott reflektánsok közül való választást.

— A hitközség természetesen nem nyugszik bele puccsszerű megoldásokba és máris széleskörű akció indult meg, hogy a választmányt megsemmisítse az elnökségi önkényt és szabályszerű választással töltsse be ennek az erkölcsi testületnek életkezdést jelentő állást és olyan emberrel,

akinek elhivatottsága a hitközség anyagi érdekeit szanálni és fejleszteni.

Eddig szól a hivatalos körök véleménye az orthodox izraelita hitközség válságos gazdasági helyzetéről és arról az akcióról, amely rendet akar teremteni, de egyesek elgáncsolták.

A hírek szerint legközelebb megtartandó elnökség választási kampányban érdekes meglepetések lesznek.

Tarzant fogtak Rigában

(RIGA.) A Riga közelében fekvő erdőben dolgozó fatermelők a napokban munkájuk közben egy teljesen elvadult emberi külsejű óriással találkoztak az erdőben. Valóságos modern Tarzannal. Az őserdő óriásaira emlékeztető férfi, amikor meglátta a két fatermelőt, óriási ugrásokkal igyekezett menekülni előlük s

villámgyorsan felkuszott egy hatalmas fára és ott egyik ágról a másikra ugrált át s hatalmas karjaival valóságos orángutánként kapaskodva az ágakba.

Végül is gyümölcsökkel és nyers hússal igyekeztek magukhoz csalogatni, mire a valószínűleg éhes férfi mikor látta, hogy a két erdőben dolgozó egyén nem akarja bántani, megadta magát.

Beszélni azonban nem igen tudott velük, mert teljesen tagolatlan valósággal állati hangokat tudott csak kiadni. A fatermelők a rigai Tarzant magukkal vitték be a városba, ahol most a hatóságok és orvosok tanulmányozzák a különös teremtményt, akinek rejtélyét mindeztideig nem tudták megfejteni. A legvalószínűbbnek látszik, hogy egy litvániai gazdaságról származó Gerbert Alentitis nevű egyénnel azonos, aki hosszú évekkel ezelőtt nyomtalanul eltűnt a lakóhelyéről s azóta semmit sem tudnak felőle. A rigai orvosok most igyekeznek a titokzatos „ősembernek” visszaadni a civilizált alakját és pedagógusok segítségével megtanítani a tagolt emberi beszédre.

Kész a teljes bajnoki forduló műsora

(BUKAREST.) A Nemzeti Bajnokság bizottságának legutóbbi ülésén kisorsolták a bajnokság teljes őszi fordulóját. A műsor szerint szeptember 30-án a Románia Kolozsváron játszik a Crisana-val. Unirea Tricolor az AMTE-val Aradon, a Kinizsi a NAC-cal Temesváron. Október 7-én az U Nagyváradon játszik a Crisana ellen, ugyanakkor a Románia a bukaresti CFR-t látja vendégül Kolozsváron, október 14-én az U Kolozsváron találkozik a Kinizsivel, a Románia Aradon az AMTE-vel, október 21-én a Ripensia lesz a Románia ellenfele Kolozsváron, míg az U Bukarestben mérkőzik a CFR-rel. A részletes műsort keddi számunkban közöljük.

CSEH—OSZTRÁK EURÓPA KUPAMÉRKŐZÉS lesz vasárnap Bécsben. A mérkőzés előtt az Európa kupakupa állása a következő:

1. Olaszország 8 ponttal, 5 mérkőzéssel. 2. Ausztria 4 ponttal, 2 mérkőzéssel. 3. Magyarország 3 ponttal, 3 mérkőzéssel. 4. Csehszlovákia 1 ponttal, 2 mérkőzéssel. 5. Svájc 0 ponttal, 4 mérkőzéssel.

— **HALÁSZI** munkaruhái, orvosi köpenyei a legjobbak. 50 szá-
zatekban avatott kelméből készül-
nek Cluj, Ca'lea Regele Ferdinand
109. szám.

Milliomosnő, aki nem fél
a veszedelmektől és
a gangszterektől

hajóraszállásnál nemcsak ezt a
birkedti gyémántot, hanem az ös-
szes ékszereit is hordotta, úgy
hogy valószínű ékszerkirakat be-
nyomását keltette a nézőben és
az általa viselt ékszerek és drága

A milliomosnő karjai, nyaka, válla homloka és ujjai valósággal el voltak borítva ékszerekkel, drágakövekkel s gyémántokkal, úgyhogy csillogott, villogott minden körülötte. Maclean asszony mintha valósággal provokálni akarta volna a gangsztereket arra, hogy próbálják drágaköveit és gyöngyeit valami uton-módon megszerezni.

Az amerikai sajtó nagy cikkeket is ír erről, a látványosság számbaemenő hajóraszállásról, amellyel a milliómosnó amellett akar demonstrálni, hogy sem a Hope gyémánthoz fű-

Nyolc kötet
érdekes és értékes
könyvet kap
96 leiért!

A budapesti „**UJSÁG**“ szeptember hó 30-tól kezdődőleg minden vásárnapi számának 2-ik oldalán egy szelvényt hoz. Vágja ki ezen szelvényeket és 2—2 szelvény ellenében az UJSÁG helybeli főbizományosa

Str. Memorandu ui 4. — 12 leiért ad ki az alant felsorolt országos hírt könyvekből egy-egy kötetet.

Az első két szelvény ellenében:	Edna Ferber: Az uszó színház.
A második „ „ „	Benoit: Errömango.
A harmadik „ „ „	Mark Twain: A titokzatos idegen.
A negyedik „ „ „	Borden: Flamingó és Pierre.
Az ötödik „ „ „	H. E. Kinck: A pap.
A hatodik „ „ „	Pünkösti Andor: Bárcay Bella a szeretőm.
A hetedik „ „ „	Gróf Uchtritz-Amade Emilné: A brigadéros leánya.
A nyolcadik „ „ „	Nádas Sándor: Akiért csak a kezét kell kinyújtani.

Figyelmeztesse minden barátját és ismerőst az UJSÁG ezen rendkívüli akciójára! A legjobb és legolcsóbb vásárnapi szórakozás az UJSÁG vasárnapi száma. Külön mélynyomású melléklettel. Ára 12 lei

Evelyn Macleannak sikerült simán megusznia bemutatkozását rengeteg értéktárgyával, de gangszter nyelven szólva, ami késik nem mulik s a milliómosnó még erősen rajtavészíthet könnyelmű hivalkodásán.

HÁNY SZEM VAN EGY KI-
LÓ SEMLYEKÁSABAN? Egy bu-
karesti kisdiák: Manole Berkovici,
üres óráiban nekifogott annak, hogy
megszámolja, hány szem van egy kíló
zsemlyekásában, amelyet anyja vásá-
rolt. Megállapította, hogy egy kíló
zsemlyekása 51.500 szemet tartalmaz.
A kisfiu ezután ajánlkozott arra,
hogy egy egész zsák zsemlyekását
is megszámlol, mert azt akarja, hogy
ezt a rekordot ő állítsa fel a világ
furcsaságainak a rekord-sorozatában.
A kereskedő azonban, akihez elment,
hogy engedjen át neki egy zsák zsem-
lyekását megszámlolásra, azt vála-
szolta, hogy nincs erre semmi szük-
ség, mert a zsákon úgy is fel van
tüntetve annak a súlya, szorozza te-
hát meg a zsákon szereplő kilók szá-
mát, az egy kilóban levő 51.500 szem-
mel s akkor ugyanarra az eredmén-
yre fog jutni. Vagy ha nagyon ambi-
cionálja a dologt, akkor vegyen meg
egy zsák zsemlyekását s számolja ad-
dig, ameddig csak akarja.

— DR. RADNAY—FFNYES
TÁNCISKOLA (P. Carolina 2. sz.)
szeptember 15-én nyílik meg koszo-
ru-estével. Tanítják az összes tánc-
ujdonságokat, köztük a „Carioca”-t.
Beiratkozás mindennap 7—8 és szom-
baton, vasárnap egész este. Minden
szombaton és vasárnap koszu-este.

1914

(Regény tizenhárom fejezetben).
Irta: Zomora S. János.

Igen! Tizenhárom fejezet. Azt mondják sokan, hogy a tizenhármasszám szerencsétlen és ennek jegyében kezdődő minden élet jelenség katasztrófával végződik. Hát legyen igaz! Mert amit most megírunk, megrendítően valóság.

Lázár Miklós szilágycsehi tanító ur 1914 június 26-án éppen úgy ebédelt, mint az év bármelyik napján. A levest jóétvággyal kanalazta és már éppen a főzeléknél tartott, amikor berohant hozzá Binder, a postamester, aki arcáról verejtéket törülgetett és elfulladva dadogta:

— Rettenetes, képzeld Miklós, rettenetes... Szarajevóban megölték a trónörökös párt.

II.
Ilona, a csodaszép szőke asszony
akinek a szeme olyan kék volt, mint
a nap visszaverő azurtenger, megret-
tent, amikor a postamester kirobbaná-
sát hallotta, de még jobban akkor,
mikor férje, Lázár Miklós szilágy-
csehi tanító ur a háborúról kezdett
beszélni...

— Ugy-e drágám, ez téged nem érint... Féltetek... üdvösségem vagy... nem lehet, hogy te is elmenj... te vagy a gyönyörű életem... nálam nélkül üres lesz nekem a világ... veled megyek, nem maradok itthon két gyerekünkkel.

III.
A plakát rideg volt, rövid és kötelező... És Lázár Miklós szilágycsehi tanító ur az imádkozó s mindent megfontolt és meggondolt király parancsára, elindult.

A falu legényeinek virágbokréta díszesedett kalapja mellett. Dal bugygyant ajkukon... és a tanító ur éppen úgy lelkesítette a vagonban a legényeket, mint mikor himnuszokat énekeltetett a gyerekekkel az alacsony gerendával feltámasztott menyegyzetű, poros, fülledt levegőjű tanteremben.

IV.

Akkorá volt az a domb a Kárpátokban, mint egy élő, vérző, lüktető gigászi szív, amelyben érzések, vágyak, fájdalmak, örömek zuhataga él, kacag, mosolyog, zokog és a szerelemek szerenádját pengeti a dobbanások kobozán... úgy is hazamegyek... haza akarok menni... haza fogok menni... drága kicsi ház... az orgonavirágos verandán fogok ülni... Ilona a vállamra hajtja fejét...

a két gyermek ismét lovagolni fog
a térdemen.

V.
A hajnali nábobnap gazdag aranyat vert a fenyők pihező ezüstkristályaira ... hull a hó... szivré hull a hó... hideg... vágyak szál-lingóznak.

Hazavisznek meséket, egy kis piros
tetejű, muskátlis ablaku fészekbe...
asszony... két gyerek... messze,
ahol tavasszal gyöngyvirágok nyil-
nak... megmámorosító szerelem és
Lázár Miklós előtt rózsaszínű levele-
zőlap... letérdelek előtted Ilona...
csókolom a gyermekeket is.

VI.
 És ahogy megdobbant a szív és a
 hajnal biborvörös reggelbe omlik...
 megdobbant a domb... előre!... Zu-
 hog az orosz gránát... felrajjanak
 az acéldarazsak... hollók... fehér
 havon vérvirágok... lázba forrósó-
 dik a tél... didereg az izzadt hideg...
 Lázár Miklós szilágycsehi tanító
 homlokon csókolta a muszka cár kap-
 tarából kiszabadult acélrajának egy
 hegyes fulánku darazsa.

VII.
Pont a homlokán ... mint egy tüszúrás az ujjbegyen ... szanitészek... Ilona szeretlek, mondotta, mikor a hordágyra fektették. Négy tanító, mind a négy szanitész ... László Fe-

ri poklostelki tanító... Nagy Jóska
kolozsvári tanító... Ne félj Miklós,
semmi baj... és Lázár Miklós le-
hunyt szemmel úgy érezte, hogy il-
na'asszony simítja meg zsibbadt hom-
lokát.

VIII.

Az orvosok csóválták a fejüket... Lemondóan legyintettek... azonnal bevinni kórházba... a vonat, mint fekete vashernyó, cammog... vöröskereszt a vagon tetején... Kolozsvárig... gyorsabban... Lázár Miklós még mindig nem nyitotta fel a szemét és nem hallotta a kerekék monoton rapszódiaját.

IX.
Kórház... hófehér ágy... éther-
szag... halkan lépdelenek az apá-
cák... Lázár Miklós él... csak le-
hunyt szeme nem nyílik nézésre.

X.

Távirat... Ilona asszony felsikolt
...klinika... jöjjön... miért nem
lehet lángszárnyakkal száguldani és
ott égett ajkán a régi csók... kar-
jában a boldog ölelés... csak téged
szerettelek Miklósom... te vagy szí-
vemben a vér... a gyerekek drága
kacagását viszem neked... Kalauz
ur kérem, sokára érünk Kolozsvár-
ra?... még harminc perc... rettene-
tes... sohasem lesz vége ennek a
gyötrelmes utnak.

Ruhákat legszebben fest, tisztít „Cristal” Strada Moldovei No. 15.

Zeneszerző, aki rendes nevén nem boldogult, de orosz álnév alatt világhírű lett

(LONDON.) Paul Klenovski fiatal orosz zeneszerző művei rendkívül nagy kedveltségnek örvendenek a zenekaros angolok körében. Eppen ezért nagy megdöbbenést váltott ki az angolszász zenekedvelők táborában az a hír, hogy Klenovski, akitnek szerzeményei sok százezer példányban forognak közkezen, a Brit-földön a napokban váratlanul meghalt. Az angliai Klenovski-rajongók elhatározták, hogy valami akciót is kezdeményeznek abból a célból, hogy a kiváló orosz zeneszerző emlékét méltóképpen megörökítsék. A mozgalom már a sajtóban is megindult, amikor azután szenzációs dolog pattant ki. Kiderült, hogy Klenovski nevű orosz zeneszerzőt hazájában egyáltalán nem ismernek s ilyen egyáltalán nem is létezik. Egy kotnyeleskedő angol újságíró erre magánymozgásba kezdett, amelynek során megállapította, hogy ez az egész „Klenovski-ügy” tulajdonképpen egy fiatal angol zeneszerző hatásos trükkje volt. Henry Wood angol komponista semmiképpen sem tudott boldogulni, mire egyszerűen Paul Klenovski név alatt küldte el kompozícióit a zenemű kiadókhöz, mint fiatal orosz zeneszerző. Ezeket a szerzeményeket ki is adták, amely által Klenovski világhírűvé lett. Öt éven keresztül folytatta ezt a trükköt Henry Wood, most azonban, miután elég hírnevesnek érezte magát, jónak látta Klenovskit meghaltni, mert az

XI.

Nem lehet bemenni... nyugalom kell a betegnek... kegyetlenség... látni akarom... talán holnap... és másnap Lázár Miklós felnyitotta beszélni szemét:... drágám itt vagy — feküdt zibbadtan és az öröm gyönyörűsége színezett megtárgyalt nézését.

XII.

Mentsék meg... minden lehető elkövetünk... még nem volt ilyen esetünk... mentsék meg... az én életemben csak ő volt az élet... mentsék meg...

... és a kórház folyosóján napokig agóniában zokogott gyöttrődése, lázongása, fájdalma, vágya... csak érted élek... vártalak... és eljöttél.

XIII.

A lélekharang végig zokogott a márvány folyosón... az asszony ajkán a gyötrelmek halk, csendes mosolyba simul... mikor temetik?... holnap... milyen szép az a kis pont a homlokán... megcsókolt... többet nem sirt... megvárta, amíg a kápolnába vitték a bányadöntő gyertyák közepette a ravatalra.

Azután még egyszer hosszasan ránézett... arcán mennyi boldogság fénylett... a mosoly akkor sem hidegült el ajkán, mikor az eldörent revolver pontot színezett homlokára... éppen olyan helyen, ahol férjének az orosz golyó pattantott pontot a megöröklött boldog életnek.

volt a terve, hogy ezután saját neve alatt adja ki kompozícióit. A ravasz fogás kipattanása azonban visszafelé sült el, mert azóta Klenovski művei iránt senki sem érdeklődik. Az angol közönség ugyanis becsapottnak érzi magát és ezért él a retorzióval a tele-ményes Henry Wooddal szemben. Ő azonban ezúttal sem jött zavarba. Egy riporternek arra a kérdésére, hogy mit fog ezután csinálni, a következőket válaszolta:

— Mit fogok csinálni? Majd felveszek egy másik nevet s valamilyen más orosky vagy orosz néven végző-dő ismeretlen orosz komponistának fogok dicsőséget szerezni, de az is lehet, hogy „halottaimból” föltámadva, valamilyen ismeretlen nevű más nemzetbeli komponistának aratok majd dicsőséget, mert ismerem nem-

zetemet, amelyik mindig erősen lelkesedik a külföldi zeneszerzőkért, legyenek azok bármily fantasztikus és ismeretlen nevére, de a saját komponistáit nem igen akarja megbecsülni. Én is híressé tudtam lenni Klenovski neve alatt, pedig ugyanazok voltak a szerzeményeim, mint régebben.

A zeneszerző harcias hangú nyilatkozata most még jobban felkavarta az angol közvéleményt, amely egyenesen botrányosnak minősíti Henry Wood viselkedését, amellyel szemben egyesek véleménye szerint, legjobb volna bojkottálni ezt a komponistát, aki mindig csak a megbotrányoztatásra pályázik, még akkor is, ha álnév alatt elnyerte nemzetének dicséretét.

Hölgyeim!

Fontos cím:

Anny Kepp

angol-francia divatszalon,

Strada Nic. Iorga No. 21.

Kabátok, kosztümök, ruhák olcsón elegánsan iskolai ruhák legolcsóbban!

A szentbernát-hegyi kutyák módjára akarják kiképezni a fajtakutyákat életmentésre

Ugy Európában, mint az Amerikai Egyesült Államokban, az utóbbi időben sorozatosan létesültek olyan sportklubok, amelyek azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy fajtakutyákat, de különösen a Terra Novából (Új-föld, Amerika) származó fajtakutyákat a szentbernát-hegyi kutyák módjára képezzék ki. A Terra Novából származó kutyák egészen különös típust alkotnak, amennyiben teljesen hozzá alkalmazkodtak e vidék halászáinak szokásaihoz. Ezek a kutyák kitűnően tudnak uszni és a tengerből való életmentésnél nagyszerűen alkalmazhatók. A Terra Novai-i kutyák ősi ösztönüknél fogva a tengerbe esett tárgyakat mind ki szokták

fogni és a partra viszik. A környék lakossága a hajótörésekből és egyéb hajószerencsétlenségekből kifolyólag a tengerbe került tárgyakat kutyák útján szokta megszerezni. Ezenkívül ezek a kutyák számos hajószerencsétlenség emberáldozatait mentették meg, úgy, hogy a környéken alig van olyan kutya, amelyik legalább két-három emberéletet ne mentett volna ki a tenger hullámaiból. Eppen ezért akarják őket meghonosítani a világ más tájain is és a tengerpartokon mindenütt idomítással kifejezetten a vízből való életmentésre kiképezni. A Terra Novai-i kutyák ezenkívül igen hűségesek, ragaszkodók, szívisak s kitartók és még szá-

Mágnesek, dinamók tekercselését, villamos főzők és vasalók javítását, villanyberendezések szerelését garancia mellett vállal

Pércsy J.
Strada Paris No. 23.

mos olyan jótulajdonságuk van, mely kiválóan alkalmassá teszi őket az életmentésre. Terra Novából máris számos kutyát szállítottak Amerika más részeibe és a mozgalom vezetői arra hivatkoznak, hogy már csak azért is szükség van ezekre a speciális életmentésre betanított kutyákra, mert a szentbernát-hegyi kutyafajta kipusztulóban van.

Rendőr ur!... pá...

Arról van szó, hogy fuvarost fogott a rendőrség. Bevittak egy parasztagárdát szekerekkel együtt a központra. Csak jegyzőkönyvet készítettek, mert az atyafi nem respektálta a stoppot... na meg aztán be is rugott küssé. Hogy mi történt a rendőrségen, mi nem, elég az hozzá, hogy a fuvaros vigan zörtögött kifelé szekeren. Egyetlen szépséghibája volt az ügynek, de csakis a fuvaros szemében, az, hogy nem ő, hanem a rend egyik számozott őre ült a bakon... A tulajdonos a közbotrány elkerülése végett a saroglyába került.

Ott ült, de csak addig, amíg kiért a szekér a rendőrség udvaráról. Aztán felállt: Táncolt. Mutogatta magát a járőrelőeknek és duhajlegény módjára nagyokat kurjongatott.

A rendőr hajtotta a lovakat. Szakértelemmel tette. Az ut jobboldalán ment a szekér. A stoppot respektálta a vezetővé önkéntesedett biztos ur. A falusi kacagott a mókán. Elvezte a szerepcserét. Majd szégyelni kezdte az ügyet és jóságosan megveregette az új „kecsis” vállát.

Hagyja már, ne hengegjen az ur!...

— Hallgass! — hangzott a rövid de rapszódikus válasz.

És a tulajdonképpeni fuvaros keserű mosollyal elhallgatott. Leült a saroglyába. Tenyerébe hajtotta a fejét és magában dörögött:

— Disznó vagyok, de azért egye meg a fene a világot. Végeztem...

Sőt, nagyot gondolt a nap mámoros hőse:

— Hajtsa csak! — adta ki az utasítást.

— Addig majd én is csinállok valamit... valamit, de nagyon csendesen.

— Akkor nincs is semmi baj.

Tényleg semmi sem történt... Csak a rendőr hajtott... csak előre nézett... és...

Jánosbá, úgy tudom, így hívták a borostás kujont, leszállt a szekérről. Amikor a lovak messze robogtak Jánosbá a szekérvezető után ordított:

— Rendőr ur! ... pá...

Még integetett is... És nevetett. A rendőr pedig visszafordult. A lovat is visszafordította. Intézkedett. Ismét felültette a fuvarost előbbi helyére és megindult a szekér a központra felé, ahol valószínűleg kijózanodott a parasztagárda.

p. j.

Munkás-Mozgó

Str. Văil 7. Telefon: 171.

Szombaton 7^{1/2} és 9, vasárnap 3, 6 és 9 órakor:

Dupla műsor!

Két szenzáció!

Buvárhajók előre

Izgalmas háborús filmsláger.

Főszerepben: Rudolf Forster.

AZ ÁRVALEÁNY

Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Janet Gaynor és új partnere Warner Baxter.

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Különös, de igaz
dolgok— és érdekes tudnivalók a
világ minden részéből

(LONDON.) A világháborúban sok mindenféle különös dolog fordul elő, — amelyek érdekességükkel fogva megérdemlik a figyelmet. Ime néhány furcsa, de igaz dolog a világ minden részéből egy kis csokorba kötve.

Párisban az utcák alatt van a világ legnagyobb gombatermelő-telepe, amely tökéletes szellőző-berendezéssel van ellátva. Ezen a telepen néhány tizenkét kilométer hosszú, villamos világítással ellátott út van, tele mindkét oldalán gombaágyakkal és csomagoló, meg szállító helyiségekkel.

A kaliforniai óriási fák egyikét egy ugynevezett sequoia-fenyőt, 1901-ben ki akarták vágni és a törzset embermagasságban keresztül is fűrészelték. A fát azonban roppant terjedelme és hatalmas tömege miatt a szomszédos többi faóriások között nem lehetett ledönteni. Ma is ott áll a helyén, de persze kiszáradva.

Nemzetközi megállapodás arra kötelezi a hajók adóállomásait és az ezekkel összeköttetésben levő parti állomásokat, hogy minden félórán három percre megszakítsák a rádióleadást. Ez azért történik, hogy a szünetben veszedelemben levő hajók vészjeleit foghassák fel.

Japánban sok minden másként van, mint nálunk. Mi például balról jobbra írunk és olvasunk, a japánok ellenben csakugy, mint a kínaiak, jobbról balra és felülről lefelé írnak és olvasnak, tehát először a papiros jobb oldalán levő első sort olvassák felülről lefelé, azután a legközelebbi sort és így tovább.

Aztán még egy érdekes japán szokás. Ha nálunk valaki 25 lejért vásárolt áruért 100 lejjel fizet, akkor visszaadnak neki először 5, aztán 20, végül három darab 20 lejest. Tokióban azonban éppen megfordítva csinálják: először adják a nagyobb pénzeket és legvégül az aprópénzt.

És még egy japán furcsaság. A japán istállóban a lovak fejét állanak a kijáratoknak. Európában, ahol a lovak fejét a falnak állanak, gyakori szerencsétlenséget okoz, hogy a ló „kirug”. Minthogy a harapós ló ritkább, mint a „kirugós”, — a japán istállóban ritkább a baleset.

Iskolai
kézimunkáit
olcsón keretezi
„PAX”
Cluj, Cal. Victoria 6.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyanígy vas- és vizondulást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Élőház — Vashid mellett.

A nagyváradai premontreiek

Írta: GARA ÁKOS

Amikor a nagyváradai elemi iskola negyedik osztályát elvégeztem, az én aranyos, galambos János azaz János igazgató-tanítóm megmatott szavakkal nyújtotta át az iskolai bizonyítványomat, mely csupa „egyes” volt. (Akkor még az volt a legjobb osztályzat.)

— Isten veled, kisfiam, tanulj a gimnáziumban is olyan jól, mint nálam, hogy továbbra is büszke legyek rád!

Könnyes szemmel bucsuzott el atyai jó, öreg tanítóm, megölelt és utnak eresztett — a középiskolába.

AHOL NINCS KIVÉTEL

Az édesapám felvitt a Nagyváradai Premontrei Kanonokrend Uni-uccai főgimnáziumába, amelyet akkor Kotunovits Sándor igazgatott. Középkorú, összevegyült, temperamentumos ember volt a premontreiek igazgatója, aki — mint többi tanártársak is —, nagyságos és főtisztelendő címet viselt. Kissé nyersmodoru, de jóindulatu szerzetes tanár volt, aki elolvasva bizonyítványomat és tandíjmentesség iránt való kérésemet, felvidéki akcentussal így szólt:

— Nálunk mindegy, ki melyik felekezethez vagy nemzetiséghez tartozik, ha jól tanul és szegény, tandíjmentességet kap.

Azzal jókora barackot nyomva a fejemre, beírta nevemet a főgimnázium első osztályának a listájába...

Eljött az iskolai év kezdete. A Venerabili Sancti... (Jöj el Szentlélek Uristen...) évnnyitó ünnepére mindnyájan felvonultunk a premontrei templomba, ahol a szentmise alatt együtt terpedeltünk a katolikusokkal... Ez olyan illendő magatartás volt, hogy a más felekezethez tartozó fiúk is természetesnek tartották...

Még ma is élénken emlékszem a meghatóan ünnepélyes, lélekemelő istentisztelet részleteire, a latinul miséző paptanár imádkozó szavaira: Oremus! Dominus vobiscum! (Könyörögjünk!) Az Ur veletek! Mire a ministráló kisdíákok és a halleatóság ünnepélyesen felelték vissza: Et cum spiritu tuo! (És a te lelkeddel!)

Azután megkezdődött a tanítás. Az első órákon megismerkedtünk a szelidlelkű, jószágos, tudós premontreitanárokkal, akik, amint a Franciaországból Magyarországra áttelepedett

szerzetesrend jászóvári főintézetének kiküldöttéi, a nagyváradai főgimnáziumban, Magyarország legkiválóbb középiskolájában oktatták komoly és széleskörű tudásra, tiszta erkölcsre az ifjúságot. Diáktársaim között a magyarokon és izraelitákon kívül, (akiket teljesen magyaroknak tekintettek), igen sok román nemzetiségű is volt. Így többek között osztálytársam volt Csordás (később Ciordas) János is, akit 1918-ban a forradalom alatt Belényes környékén haditörvényszék elé állították és kivégezték a forradalmár katonának... Csordás János román fiú léte olyan jól beszélt és tanult magyarul, hogy később a magyar nyelv- és irodalomból utánam és dr. Thury László, a későbbi városi tisztifőügyész után a legjobb osztályzatot kapta... Vele együtt kitiűnt a magyar nyelv és irodalom terén Papp János, jelenleg nyugalmazott kolozsmezzei főszámvevő. Papp Sándor festőakadémiai igazgató szintén kiváló rajzolótehetségű testvére is, aki román léte a második lett a magyar nyelv- és irodalomból.

MELEGSZIVÜ PEDAGÓGUSOK

Első tanáraink között sok érdekes ember volt, mindnyájan melegsivű, jószágos oktatók és képzett, jeles tudósok. Ládai Kázmér (a Romániában élő dr. Ládai István kodifikátor fivére) volt az osztályfőnökünk s magyar és latin nyelvtanárunk. Joválisarcu, kedvesszávu, áldottszivű ember, aki úgy kezelt bennünket, mint a jövő férfit, de tisztában volt azal is, hogy serdülő ifjak vagyunk, telt gyermeki lelkesedéssel és naiv hittel... Soha senkit sem fenyegetett meg testileg (pedig abban az időben pedagógiai szokás volt még a nádpálcával való büntetés is, természetesen csak az alsó osztályokban). A szelidlelkű Ládai Kázmér tanár ur legnagyobb testi fenyegetése az ugynevezett „bértálás” volt, ami abból állott, hogy a hanyag, vagy figyelmetlen tanuló arcát két ujjával — amint a bértáló püspök teszi — „felekezeti különbség nélkül” gyöngén meglegyintette... A mosolygó pirosarcu, művészfejú, göndör őszfürtű Makróczy Gábor történelem- és fizika tanár legfőkébb a fülhúzásig ment el a büntetésben, ami nem is fájt, inkább

jólesett a tréfás tanár jóvoltából, aki olyan bölcs volt, mint a jó doktor: cukorban adta be az orvosságot, tréfás történetekkel fűszerezve a száraz és unalmas tantételeket... Zboray Sándor, az elegáns, finom, abbészerű, ideges számtantanár szintén mindenkinek szekundát adott, de az évnegyed végén mégis több volt köztünk a jeles, mint a jó és elégséges osztályzatú...

Volt egy Fanta Adolf nevű sváb származású tanuló társam. Gyöngye fizikum, félénk, szégyenlős fiú, aki reszkett az ideges tanár órája alatt, pedig kitűnően tudta a számtant. Zboray tanár, amikor a megszeppent diák a fekete táblánál számolt, dühösen rákiáltott:

HANY A SZEKUNDA?

— Fanta, te pimasz, hány a szekundád?

— Tizennégy, tanár ur kérem! (Mert mindig hűségesen feljegyeztem a vélt 4-eseket.)

— Nem igaz, mert huszonnyolc! — kiáltott rá Zboray és hozzávágta a spongyát és krétát. Hitler Adolf szepegő druszájához...

A negyedév végén kiderült, hogy a 4-esek 1-esek voltak s csak buzdítás kedvéért ijesztgette velük Zboray a kis németet.

ABLATIVUSZ MÓDI...

Az öreg Zubrinczy Flóris (felvidéki, tót akcentussal beszélő, ezüsthaju, katonás szerzetes, aki nemcsak reverendája, hanem fekete pantallója alatt is csizmát viselt), latin órán egyszer így szólt Bódi nevű tanuló társamhoz:

— Bódi! Mi az az ablativusz mód?

Mikor pedig Bódi a véletlen rimokozta nevetés közben elfelejtette az „ablativusz módot”, az öreg Zubrinczy így szólt:

— Okkultni, fiúk, mert bukkás lesz! De milyen? Nagy!...

Okkultunk is mindnyájan, én talán annyira okkultam, hogy öreg kezemre okkultista lettem...

Szigorúnak látszó, de rendkívül jóindulatu, türelmes tanár volt a kiváló természetbúvár: Kertész Miksa tanár ur, akit mi egymás között röviden csak „Maxi”-nak neveztünk... Atlétatermetű, egészséges érzékű ember volt a derék természetrajztanár, csak erősen rövidlátó... A fiúk jól tudták, milyen szenvedélyes rovar- és ásványgyűjtő, aki naponként értékes leletekkel gazdagította a gimnázium természetrajzi szertárát. Ha valaki későn jött, vagy nem igen tudta a leckéjét, a legfantasztikusabb ásványleleteket hozta az órájára és ha sikerült megnyerni „Maxi” tanár ur kegyét, nyugodtan ültetett vissza a

A közönség
figyelmébe!

Az ujonnan alakult „Construciorul” falmunkáló szövetkezet Gátrner és Puia asztalos mesterek vezetése alatt, a legújanyosabbban vállalt bármilyen asztalos munkát! Cluj, C. D. Dobanților 4. Az ügyességi fogház udvarán.

Halász József:

Közelg az alkony...

A gögös sorssal verekedtünk ketten.
Száz zord tusában csaptunk össze véle,
Százszor legyűrt, de mégis győztünk végre
S megszegyenült a konok lehetetlen.

Akarni mertünk daccal, törhetetlen.
Vétőt rikoltott balga balítélet,
Am a szerelmünk bibor lánggal égett
És egygyé fortunk boldog-önfeledten.

Aranyló hajnalunk alig derengett,
Orkán kavarta fel a drága csendet,
Zúgott a vér s a könny keserű árja.

És elsodorta tépett ifjúságunk;
Uj virradatra mindhiába várunk:
Közelg az alkony, már suhog a szárnya...

padjába... Aznap nem kapott szekundát... De ha az „érdekes” lelet hamis volt, Kertész Maxi közel tartotta a szeméhez, mintegy megszagolta a különös leletet, majd gunyosan förmedt rá a leleplezett kísérőre:

— Te majd azt fogod mondani a fiadnak, vagy az unokádnak, hogy diákkorodban értékes ásvánnyal gyarapítottad a nagyváradi premontrai főgimnázium természetrajzi muzeumát... De hát, amit hoztál, az nem ritka ásvány, hanem közönséges Körös-kő... Te odvas répa, te... Te karodj a helyedre!...

Az én legkedvesebb tanárom az aránylag fiatalon elhunyt dr. Kolozsvári Béla, a magyar nyelv- és irodalom nagyképzettségű oktatója volt. Előkelő nagyváradi család sarja. Galambielkü, felvilágosodott és megértő szellemű, művelt magyar volt a jó Kolozsvári Béla, aki gyakran az új

idők hangjával s a modern irodalom friss szellemével — bátran és lelkesen szállt síkra magával Beöthy Zsolt konzervatív ítéleteivel szemben is a magyar irodalom jövőjéért... Ady Endre későbbi városában ez a jövőbe látó szellem ma is felejtethetetlen azok előtt, akiket a kiváló tanár a magyar irodalom szeretetére s a kultúra nagy hivatására oktatótt... Diákéveim, korán jelentkező írói hajlamaim és ambícióim legszentebb emléke az a feledhetetlen óra, amikor Kolozsvári Béla egy irodalmi dolgozatomra az egész osztály előtt ezzel az őszinte elismeréssel nyilatkozott:

— Gara fiam, örömmel látom, hogy te nemcsak akarsz, hanem tudsz is...

Ennek a kijelentésnek is nagyrésze volt abban, hogy az érettségi után megkezdett jogi pályát nem sokára végleg abban hagytam s teljesen az írói és újságírói tevékenységnek szent-

teltem szegénységgel, küzdelemmel és hálátlansággal megrakott, tövises életemet...

AZ ELMARADT VÁLASZ

Ilyen tanárok, ilyen szép és tiszta diákévek után érthető, ha később — kolozsvári újságírói pályám keretében —, amikor egyizben Pteancu tanügyi vezérfelügyelővel az első interjút csináltam, becsületes és bátor őszinteséggel azt kérdeztem a nagy „iskolabezárótól”:

— És miért zárták be az ország legjobb, legnívósabb magyar iskoláját a nagyváradi premontrai főgimnáziumot, ahol felekezeti és nemzetiségű különbség nélkül tanítottak a legelfogulatlanabb, legtudósabb és legtürelmesebb pedagógusok?

Pteancu vezérfelügyelő elvörösödött, hebegni kezdett és olyan zavarba jött, hogy nyílt és őszinte kérdésemre még a mai napig sem indokolta meg tanférfiúi válaszát...

nincsenek tankjai, csupán néhány darab.

A NEMZETI PROGRAM

Szinszaku Hirota most leleplezi, hogy ez nem igaz, s a világ nagy tévedésben van Japán tank-készletét felülmúlja a köztudomásszerű adatokat, amelyeket egy egészen ártalmatlannak hitt gyár éjjel-nappal folytonosan gyárt. Az óriási feltűnést keltő könyv azzal zárul, hogy

Japán lakossága valósággal „nemzeti programnak” tekintti az 1926-os japán stratégiai terv megvalósítását,

amelynek tényleges keresztülvitele csak attól függ, hogy a világpolitika és benne Japán helyzete a továbbiak során miképpen fog alakulni.

A legújabb haditalálmány

(PÁRIS.) A múlt hét folyamán lakonikus rövidségű táviratok beszámoltak egy Gayllard nevű fiatal francia vegyész mérnök haláláról. A vegyész mérnök tragikus körülmények között mérges gázok által halt meg Aubervilliersben.

A táviratok röviden méltatták a fiatal tudós érdemeit, egyetlen szóval sem számoltak azonban be halála körülményeiről. A „Populaire” szenzációs részleteket közöl a halál okairól.

„A hatóságok — írja a „Populaire”, — hogy lecsendesítsék a közvélemény izgalmas hangulatát, a fiatal vegyész mérnök halálát gondatlanságával magyarázták. Ennek ellenére „egy magas személyiség”, akit a „Paris Soir” munkatársa meginterjúvolt, kijelentette, hogy nem létezik olyan gázmaszk, amely kis távolságból kilövelt gáz hatásával szemben megvédelmez. Uevanezt állítja a „Populaire” is. Gayllardot közelről kilövelt phosgen ölte meg, habár gázmaszkot viselt. A vizsgálat vezetői nagyon jól tudták ezt, de nem akarták rémületbe ejteni a közvéleményt”.

Ugyanez a sors vár mindazokra — folytatja cikkét a „Populaire” —, akik mellett légitámadás alkalmával mérges gázokkal telt bomba fog robbanni. Még abban az esetben is, ha a gáz hígított, mint például egy bombabarobbanás esetében, a gázalarc akkor is csak illuzórikus biztosíték a halál ellen. Semmi kétség, hogy a gyermekek, öregek és asszonyok nagy veszélynek vannak kitéve. Még a legjobb és legdrágább gázalarc is csak nagyon rövid ideig véd meg. És — tegyük fel a kérdést: hogyan lehet gázalarcval egy egész nemzetet ellátni?...

Páris rendőrprefektusa sajtónyilatkozatban elismerte, hogy nem tud olyan földalatti helyiséget teremteni, ahova az egész lakosságot el tudná rejteni...

— Akkor hogy védekezzünk a vegyi háború borzalmai ellen?

— Nincs semmi lehetőség! — adja meg a választ a „Populaire”.

Ez a szomorú igazság.

Tudományunk csak arra való, hogy előidézzék a halált. Arra azonban, hogy a maga által kitalált ostorok csapásaitól meneküljön — képtelen.

Egy újabb háború az emberiség és a civilizáció elpusztítását, könyörtelen elsőörést jelentené.

A „Populaire” hatalmas cikke óriási feltűnést keltett.

Cenzura!

Mégis csak közeleg a sárga veszedelem

1936-ban Japán döntő leszámolásra készül a fehér fajjal

(RÓMA.) A külföldi japán kolóniákban egy idő óta óriási szenzációt keltő könyvet terjesztenek. A könyv címe: Az 1936-os stratégia. Szerzője pedig a japán Legfőbb Haditanács elnökének Khaiassai tábornoknak a hadsegéde: Szinszaku Hirota szerepel. A japánok azonban úgy tudják, hogy a könyv tulajdonképpen szerzője maga a Haditanács, amely így akarja a saját nézeteit a japán közvéleményben, minél szélesebb körben propagálni. A mű szerint az az egész nagy szociális és gazdasági válság, amely ma a szigetországban uralkodik, könnyűszerrel megszüntethető lenne, ha Japán egy csapással elfoglalná Kínát és Indiát és kiterjesztené uralmát egész Ázsia felé.

Az évente egy millió lélekkel szaporodó Japánnak új területeket és terjeszkedési lehetőségeket kell keresnie a maga lakossága számára.

AHOL A LAKOSSÁG NAGYRÉSZE KATONA

A továbbiakban a mű rámutat arra, hogy Japán katonai tekintetben igen előnyös helyzetben van. — Háború esetén lakosságának 17 százaléka, 11 millió 900 ezer embert tud fegyverbe állítani és egyedül a harcra valóba 3 millió 800 ezer embert képes küldeni. De ezek a számok végső szükség esetén még jelentősen fokozhatók.

Katasztrófális helyzetben Japán akár 22 millió embert is fegyverbe tud állítani, ami döbbenetesen nagy szám és félelmetesen nagy katonai erő.

A békelelétszámot Japán állandóan emeli. 1929-ben a 205 ezer katonát

és 15.500 tisztet tett ki, most pedig 300 ezer főnyi légénységet és 17 ezer tisztet. A hadikiadása 1930-tól 1934-ig 443 millió yenről 937 millió-ra emelkedtek. A tengeri flotta 1929-ben 6 dreadnouthból, 25 csatahajóból, 89 torpedórombolóból és 69 tengeralattjáróból állott. Jelenleg pedig a „harci hajóegységek” száma a következő: 6 dreadnought, 36 cirkáló, 107 torpedóromboló és 76 tengeralattjáró. A légi flotta az 1925. évi 635 egységről 2100-ra emelkedett.

A KÉTARCU JAPAN

Japán közben természetesen mindig a békekészségét hangoztatja a világ felé. És hogy nyilatkozatai minél nagyobb hitelre találjanak az európai fehér fajok közvéleményében, amik statisztikai adatokkal is szókott operálni.

Most azonban Szinszaku Hisosa könyve a valóság hű tükörképét mutatja ezekkel a megbízható adatokkal. Szinszaku Hirota nem csinál titkot abból sem, hogy megírja miszerint Japán minden lehetőséggel igyekszik felülmúlni haderejének tö-

kéletes kiképzésében, modernizálásában, mechanizálásában és felszerelésében az európai államokat. Veszi ezt Nippon abban a határozott tudatban, hogy reá, mint a sárga faj legkiválóbb reprezentánsára fokozottabb feladatok elvégzése vár és neki az ázsiai sárga fajták iránt is kötelezettségei vannak az ott is uralkodásra vágyó fehér fajokkal szemben.

Persze gondja volt arra is, hogy az európai népek és Amerika ezekről a készülődésekről ne szerezhesse nek idő előtt semmiféle tudomást. Éppen ezért a külföldi kémek leleplezésére, illetve ártalmatlanná tételére a legravaszabb és legdiplomatiкусabb eszközöket vették igénybe. Egyszerűen engedték őket „dolgozni”, de gondoskodtak arról, hogy lehetőleg mind hamis és ártalmatlan „anyag” kerüljön a külföldi kémek birtokába.

Szükség esetén a beugratásoktól s a tendenciózus félrevezetésektől sem riadtak vissza.

Igy sikerült például a külföldi kémeket félrevezetni, hogy Japánnak

Clujon legolcsóbban, legszebben és a legdivatosabban

Czink

modernül berendezett kelmefestő és vegytisztító gyára dolgozik!

Töltőtoll

javitást garancia mellett vállalunk. Rossz töltőtollakat újakra becserélünk. — Iridium-hegyű duble-toll kapható.

FEHÉR írógép és töltőtoll-vállalat Cluj, Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.